ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម

សេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រ
ស្តីពី
ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ នៅកម្ពុជា
ឆ្នាំ២០២១-២០៣១

មាតិកានុក្រម

អក្សរកាត់.. ៣
ជំពូកទី១÷ សេចក្តីផ្តើម.. ៥
ជំពូកទី២÷ គោលបំណង គោលដៅ និង ទិសាលភាព.. ៧
២.១. គោលបំណង.. ៧
២.២. គោលដៅ... ៧
២.៣. វិសាលភាព... ៧
ជំពូកទី៣÷ វឌ្ឍនភាពនៃការកែទម្រង់រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន.. ៨
៣.១. សារតារនៃកំណែទម្រង់.. ៨
៣.២. ការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់.................................. ៩
៣.៣. កំណែទម្រង់ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ.. ១០
៣.៤. ការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ១១
ជំពូកទី៤÷ ទិសដៅកំណែទម្រង់.. ១៣
៤.១. ការអភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ ១៣
៤.២. ការកសាងសមត្ថភាព ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ និងការទំនាក់ទំនងសម្រាប់អនុវត្តស្តង់ដា
គណនេយ្យ មូលដ្ឋានបង្គរ... ១៣
៤.៣. ការរៀបចំសមតុល្យដើមគ្រានៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង សម្រាប់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យ
មូលដ្ឋានបង្គរ... ១៤
៤.៣.១ ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង... ១៥
៤.៣.២ កម្ចី... ១៦
៤.៤. ដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ... ១៧
៤.៤.១. ដំណាក់កាលទី១÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់... ១៨
៤.៤.២. ដំណាក់កាលទី២÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល................................ ១៩
៤.៤.៣. ដំណាក់កាលទី៣÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរកែសម្រួល...................................... ២០
៤.៤.៤. ដំណាក់កាលទី៤÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ.. ២០

ជំពូកទី៥÷ លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ឆ្ពោះទៅការអនុវត្តគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ............................ ២២
៥.១. លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្នែករដ្ឋបាល.. ២២
៥.១.១. ការគាំទ្រផ្នែកនយោបាយ និងរដ្ឋបាល.. ២២
៥.១.២. ប្រព័ន្ធច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលគាំទ្រដល់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ................ ២២
៥.១.៣. គណនេយ្យករជំនាញ និងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ ២៣
៥.១.៤. សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងគម្រោង.. ២៤
៥.២. លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្នែកបច្ចេកទេស... ២៤
៥.២.១. ប្រព័ន្ធ FMIS ដែលមានមុខងារពេញលេញមួយ... ២៤
៥.២.២. របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ដែលមានគុណភាព......................... ២៥
៥.២.៣. ប្លង់គណនេយ្យដែលអំណោយផលដល់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ........................ ២៥
៥.៣. លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្នែកគណនេយ្យ.. ២៦
ជំពូកទី៦÷ ការគ្រប់គ្រងគម្រោង... ២៧
៦.១. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង.. ២៧
៦.២. ធាតុចំណាយនៃកំណែទម្រង់.. ៣២
ជំពូកទី៧÷ សកម្មភាពសង្ខេប... ៣៤
ឧបសម្ព័ន្ធទី១÷ ការពិពិណនាអំពីស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិ
សម្រាប់វិស័យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ ៣៧
ឧបសម្ព័ន្ធទី២÷ ឯកសារយោងនានាដែលបានបោះផ្សាយ.. ៥៥

អក្សរកាត់

ACAR	Accounting and Auditing Regulator	និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម
AFD	Agence Française de Développment	ទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍
CAP	Consolidated Action Plan	ផែនការសកម្មភាពរួម
CoFoG	Classifications of the Functions of Government	ចំណាត់ថ្នាក់មុខងាររបស់រដ្ឋាភិបាល
CPSAS	Cambodian Public Sector Accounting Standards	ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា
DMFAS	Debt Management and Financial Analysis System	ប្រព័ន្ធវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រប់គ្រងបំណុល
EFI	Economic and Finance Institute	វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
EU	European Union	សហភាពអឺរ៉ុប
FMIS	Financial Management Information System	ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
FS	Financial Statements	របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
FY	Financial Year	ឆ្នាំហិរញ្ញវត្ថុ
GDB	General Department of Budget	អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា
GDNT	General Department of National Treasury	អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ
GFS	Government Finance Statistics	ប្រព័ន្ធស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋាភិបាល
GPFS	General Purpose Financial Statements	របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅ
IMF	International Monetary Fund	មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ
ICT	Information & Communication Technology	បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍

IFRS	International Financial Reporting Standards	ស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ
IPSAS	International Public Sector Accounting Standards	ស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ
LGU	Local Government Unit	រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
LM	Line Ministries	ក្រសួង-ស្ថាប័ន
KICPAA	Kampuchea Institute of Certified Public Accountants and Auditors	វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជា
MDA	Ministries, Departments and Agencies	ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល
MEF	Ministry of Economy and Finance	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
NAA	National Audit Authority	អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ
NAC	National Accounting Council	ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ
PEFA	Public Expenditure and Financial Accountability	ចំណាយសាធារណៈ និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ
PFM	Public Financial Management	ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
PFMRP	Public Financial Management Reform Programme	កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
RGoC	Royal Government of Cambodia	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
SARMIS	State Asset Regulatory and Management Information System	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
WB	World Bank	ធនាគារពិភពលោក

ជំពូកទី១
សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅតែរក្សាបានភាពរឹងមាំ ហើយនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ធនាគារពិភពលោកបានដំឡើងចំណាត់ថ្នាក់របស់កម្ពុជាទៅជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប។ រហូតមកដល់ពេលនេះ ទោះបីជាពិភពលោកជួបប្រទះនូវភាពមិនច្បាស់លាស់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុក៏ដោយ ក៏សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅតែរក្សាបាននូវភាពរឹងមាំ ហើយនឹងអាចក្លាយជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចរីកលូតលាស់លឿនជាងគេនៅក្នុងតំបន់អាស៊ី សម្រាប់អនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខ។

នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ដើម្បីប្រើក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នសាធារណៈ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដែលជាជំហានចាប់ផ្តើមដើម្បីឆ្ពោះទៅការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរនាពេលអនាគត។

រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេសនានាទូទាំងសកលលោក រួមទាំងកម្ពុជាផង បាននិងកំពុងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើគណនេយ្យភាពនិងតម្លាភាពហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការចែករំលែកទិន្នន័យដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ព្រមទាំងយកចិត្តទុកដាក់លើប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានរបស់ប្រទេសក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ។ ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានគេដឹងថាមានចំណុចខ្សោយមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុចាំបាច់នានា ដោយហេតុថា ប្រតិបត្តិការគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានទទួលស្គាល់តែនៅពេលដែលស្ថាប័នបានទទួលសាច់ប្រាក់ ឬ បានទូទាត់សាច់ប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនបានគិតអំពីពេលវេលានៃប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចដែលបានកើតឡើង ឬ អត្ថប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនៃប្រតិបត្តិការទាំងនោះទេ។ ភាពខ្វះចន្លោះនៃគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ មិនអាចបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់លាស់អំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុពិតរបស់រដ្ឋាភិបាលបានទេ ហើយក្នុងប្រទេសមួយចំនួន កង្វះខាតព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុដែលបានបង្ហាញដោយប្រើគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់អាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការវិភាគ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ និងវិនិយោគិន។

រហូតមកដល់ពេលនេះ ការប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្អែកលើគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់នៅក្នុងវិស័យសាធារណៈត្រូវបានមើលឃើញថាមានការកើនឡើងជាទូទៅ ខណៈពេលដែលការ

ប្រើគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ នៅមិនអាចផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យសាធារណៈនៅឡើយទេ ជាពិសេស បន្ទាប់ពីមានកលយុគ្គនិងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលនារយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ដែលបាននិងកំពុងបន្តជះឥទ្ធិពលដល់បណ្តាប្រទេសជាច្រើននៅក្នុងសកលលោក។ បច្ចុប្បន្នតាមរយៈការណែនាំឱ្យប្រើស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ (IPSAS) និងការគាំទ្រដល់ដំណើរផ្លាស់ប្តូរទៅប្រើគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរដែលជាស្តង់ដាគណនេយ្យសម្រាប់វិស័យឯកជនអស់រយៈពេលច្រើនឆ្នាំមក រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងធ្វើការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងបន្តជំរុញការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញគណនេយ្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឱ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើងដើម្បីឈានដល់ការផ្លាស់ប្តូរទៅប្រើគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ផ្អែកតាមស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ។ វឌ្ឍនភាពទាំងនេះបានចូលរួមចំណែកដល់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការងារគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធភាព ហើយជាលទ្ធផលគុណភាពនិងភាពស៊ីជម្រៅនៃទិន្នន័យព្រមទាំងព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងមាននាពេលបច្ចុប្បន្ន បានធ្វើឱ្យគុណភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរឡើងសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

បុគ្គលិកលក្ខណៈនៃគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ និងគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ

គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ត្រូវបានផ្អែកលើគោលការណ៍ថា ចំណូល, ចំណាយ និងគណនេយ្យសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនិងបំណុលពាក់ព័ន្ធ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីប្រតិបត្តិការ ឬ ព្រឹត្តិការណ៍សេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ជាជាងប្រតិបត្តិការឬព្រឹត្តិការណ៍ដែលត្រូវបានកត់ត្រា នៅពេលដែលស្ថាប័នបានទទួលសាច់ប្រាក់ឬបានទូទាត់សាច់-ប្រាក់។ ការផ្លាស់ប្តូរពីគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ទៅកាន់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង÷

- គណនេយ្យកម្មសម្រាប់ចំណូលនិងចំណាយ នៅពេលដែលចំណូលចំណាយនោះកើតឡើង ជាជាងនៅពេលដែលចំណូលត្រូវបានទទួល និងចំណាយត្រូវបានទូទាត់។
- ការប្រើប្រាស់និងការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗទាំង ០៣ រួមមាន÷ របាយការណ៍លទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ, របាយការណ៍ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់។ នៅក្នុងគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ របាយការណ៍ចំណូលនិងចំណាយសាច់ប្រាក់ គឺជារបាយការណ៍សំខាន់តែមួយគត់ដែលត្រូវបានដាក់បង្ហាញ។
- ការបង្កើតសមតុល្យ ដែលជាផ្នែកមួយនៃរបាយការណ៍ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុដើមគ្រា។
- ការធ្វើប្រតិបត្តិការតាមមធ្យោបាយផ្សេងគ្នា និងនៅពេលវេលាខុសគ្នា។

ជំពូកទី២
គោលបំណង គោលដៅ និង វិសាលភាព

២.១. គោលបំណង

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ មានគោលបំណងធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ នៅកម្ពុជា។

២.២. គោលដៅ

ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលដៅរៀបចំ អនុម័ត និងដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ផ្អែកតាមស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ និងបរិបទជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា ត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០៣១។

២.៣. វិសាលភាព

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ មានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើក្រសួង-ស្ថាប័នរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល។

យុទ្ធសាស្ត្រនេះ មិនមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និងសហគ្រាសសាធារណៈ នោះទេ។

ជំពូកទី៣
វឌ្ឍនភាពនៃការកែទម្រង់រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន

៣.១. សាវតារនៃកំណែទម្រង់

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFMRP) ក្នុងឆ្នាំ២០០៤ ក្នុងគោលដៅប្រែក្លាយប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅកម្ពុជាជាជំហានៗ ឱ្យទៅជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមួយ ស្របតាមបទដ្ឋាន និងឧត្តមានុវត្តន៍ជាអន្តរជាតិ។ កម្មវិធីនេះត្រូវបានរៀបចំតាក់តែងឡើងជាការកែទម្រង់ក្នុងរយៈពេលវែង និងមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដោយកំណត់ជា ៤ ជំហាន និង ៤ ដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់។ ដំណាក់កាលទី១ (២០០៥-២០០៨) ផ្ដោតជាសំខាន់លើជំហានទី១ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ គឺការបង្កើនភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា។ ដំណាក់កាលទី២ (២០០៩-២០១៥) ផ្ដោតលើជំហានទី២ គឺការបង្កើនគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ ស្របពេលនឹងការពង្រឹងបន្ថែមសមិទ្ធផលនៃជំហានទី១ និងការកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ជំហានទី៣។ ដំណាក់កាលទី៣ (២០១៦ -២០២០) ផ្ដោតលើជំហានទី៣ គឺការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ទន្ទឹមនឹងការពង្រឹងសមិទ្ធផលនៃជំហានពីរដំបូង និងការត្រួសត្រាយផ្លូវសម្រាប់ត្រៀមអនុវត្តជំហានទី៤។ ដំណាក់កាលទី៤ (២០២១-២០២៥)គឺផ្ដោតជាសំខាន់លើជំហានទី៤ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ គឺការបង្កើនគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ទន្ទឹមនឹងការបន្តពង្រឹងសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានក្នុងជំហានទាំង៣ ខាងដើម។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្កើតគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ គណៈកម្មាធិការនេះមានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍មួយ ដែលមានភារកិច្ចសម្របសម្រួលការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ទាំងមូល ហើយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ មានក្រុមការងារកែទម្រង់ ដែលដឹកនាំដោយថ្នាក់ដឹកនាំជា រដ្ឋលេខាធិការ ឬ អនុរដ្ឋលេខាធិការ ដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើការងារកែទម្រង់ទៅតាមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ការអនុវត្តសកម្មភាពកែទម្រង់ត្រូវបានចង្អុលបង្ហាញដោយផែនការសកម្មភាពរួម (CAP) សម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ការពិនិត្យឡើងវិញលើផែនការសកម្មភាពរួម ត្រូវបានធ្វើឡើងជាទៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន នៃគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងត្រូវបានដាក់ឆ្លងកិច្ចពិភាក្សានិងពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ

ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី១ (CAP 1) និងផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី២ (CAP 2) នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ត្រូវបានបញ្ចប់ដោយជោគជ័យ។ ការវាយតម្លៃអំពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដោយផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌវង្វាស់សមិទ្ធកម្ម "ចំណាយសាធារណៈ និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ" (PEFA) ត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងមានការចូលរួមផ្តល់យោបល់ពីទីប្រឹក្សាទទួលបន្ទុកការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈប្រចាំតំបន់នៃមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) ព្រមទាំងជំនាញការមកពីក្រៅប្រទេសផ្សេងទៀតផងដែរ។ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃនេះបានក្លាយជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏សំខាន់សម្រាប់ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៣ (CAP 3) ដែលត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការកាលពីដើមឆ្នាំ២០១៦ ហើយផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៤ (CAP 4) បច្ចុប្បន្នកំពុងត្រូវបានរៀបចំ។ ការវាយតម្លៃអំពីចំណាយសាធារណៈ និងគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឡើងវិញ ក៏កំពុងត្រូវបានរៀបចំ ហើយគ្រោងនឹងបញ្ចប់រួចរាល់ត្រឹមខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ផងដែរ។

៣.២. ការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់

ប្រកាសលេខ ៥៤៥ សហវ-ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កាលពីថ្ងៃទី០៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។ ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ (Cash Basis CPSAS) ត្រូវបានអនុម័តទាំងស្រុងពីស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ (Cash Basis IPSAS)។ មុនការប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានសិក្សានិងរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយប្រើស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៦ រួចមកហើយ។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានរៀបចំនេះត្រូវបានឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់ពីក្រុមអ្នកជំនាញ-ការនៃធនាគារពិភពលោក និងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិផងដែរ។ ជាទូទៅ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរំពឹងថានឹងត្រូវបានចេញផ្សាយនៅក្នុងអំឡុងរយៈពេល ០៦ ខែ ស្របតាមស្តង់ដា។ ភាគច្រើននៃដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ អាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌដាច់ដោយឡែកចំនួនពីរ គឺ÷

១. ភាពរួចរាល់នៃទិន្នន័យ ដែលមានភាពត្រឹមត្រូវ និងអាចជឿទុកចិត្តបាន និង

២. ភាពរួចរាល់នៃទិន្នន័យហិរញ្ញវត្ថុរបស់ជាតិ ក្រោមវិសាលភាពនៃកំណែទម្រង់។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៦, របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មាន របាយការណ៍ចំណូលនិងចំណាយសាច់ប្រាក់ ដូចបានតម្រូវដោយស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់។ របាយការណ៍នេះបង្ហាញពីចំណូលសាច់ប្រាក់និងចំណាយសាច់ប្រាក់ជាក់ស្តែងនៃប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ចដែលស្រដៀងគ្នាទៅនឹងផែនការថវិកាជាតិដែរ។ បន្ថែមពីនេះ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅ ក៏បានដាក់បង្ហាញអំពី÷

- របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និង
- របាយការណ៍ប្រៀបធៀបរវាងតួលេខថវិកា និងតួលេខអនុវត្តជាក់ស្តែង សម្រាប់ចំណូលថវិកា និងចំណាយថវិកា។

ដោយមានការគាំទ្រពីអ្នកជំនាញការ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានរៀបចំដោយគណនេយ្យករសាធារណៈ មានភាពល្អប្រសើរឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ទាក់ទងនឹងការលាតត្រដាងនិងការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមស្តង់ដាអន្តរជាតិ។ ជាខ្លឹមសារបច្ចេកទេស, ស្តង់ដា Cash Basis CPSAS ដូចគ្នាទាំងស្រុងទៅនឹងស្តង់ដា Cash Basis IPSAS ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គណនេយ្យករសាធារណៈពុំទាន់អាចរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អនុលោមតាមរាល់លក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់នានាដែលមានចែងក្នុងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈនៅឡើយ ដោយសារកត្តាច្បាប់, ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន, និងធនធានមនុស្ស។

ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជាមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់មន្ត្រីជំនាញរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ដោយក្រុមគ្រូបង្គោលរបស់និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ជាបន្តបន្ទាប់តាមផែនការដែលបានកំណត់ រហូតមន្ត្រីជំនាញពាក់ព័ន្ធទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលលើស្តង់ដាគណនេយ្យនេះ។

៣.៣ កំណែទម្រង់ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ

ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា កំពុងស្ថិតក្រោមការពិនិត្យឡើងវិញ។ បច្ចុប្បន្ន ច្បាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់។ នៅពេលការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់ស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត, ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ចាំបាច់ត្រូវបានកែសម្រួលដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ដោយត្រូវមានការិយបរិច្ឆេទអន្តរកាលជាក់លាក់ ដើម្បីផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់និងចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យបង្គរថ្មីៗទាំងនេះ។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី ត្រូវបានរំពឹងថានឹងរៀបចំរួចរាល់សម្រាប់ដាក់ឱ្យរដ្ឋសភាពិនិត្យ និងអនុម័តត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។

៣.៤ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធ Oracle Peoplesoft FMIS ថ្មី កំពុងដំណើរការបានយ៉ាងល្អ និងអាចជួយដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនដែលកំពុងតែជួបប្រទះ។

បច្ចុប្បន្ន ក្រសួង-ស្ថាប័ន, រតនាគាររាជធានី-ខេត្ត ក៏ដូចជាមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ភាគច្រើនបាននិងកំពុងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ FMIS។ ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលនៅសេសសល់ផ្សេងទៀត រំពឹងថានឹងអាចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ FMIS ជាផ្លូវការនៅក្នុងឆ្នាំ២០២១។

បច្ចុប្បន្ន រតនាគាររាជធានី-ខេត្ត បញ្ចូលប្រតិបត្តិការសម្រាប់ឃុំ/សង្កាត់ និងគ្រប់គ្រងគណនីប្រាក់បញ្ញើរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ទទួលខុសត្រូវលើការកត់ត្រាចំណូលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ការផ្ទៀងផ្ទាត់ធនាគារ និងចំណាយថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់)។ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បញ្ចូលប្រតិបត្តិការសម្រាប់មន្ទីរជំនាញនៃក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ សាលារាជធានី-ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។

បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលមានគម្រោងរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់តែរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិប៉ុណ្ណោះ។ ដោយឡែក ក្រសួង-ស្ថាប័ននឹងមិនរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់អនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខឡើយ ដោយសារអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិគឺជាគណនេយ្យករសាធារណៈតែមួយគត់របស់រដ្ឋ។ ដូច្នេះ ពុំទាន់មានបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗដែលតម្រូវឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័នរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយខ្លួនឯងទេ។ អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ នឹងបន្តពង្រីកវិសាលភាព និងសុក្រឹតភាពនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានជាធរមាន។

ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់អនុវត្តគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ហើយនីតិវិធីការងារដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងមាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ មិនទាន់អាចគាំទ្រដល់ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋានបង្គរ នៅឡើយទេ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ក្រុមការងារគ្រប់គ្រងគម្រោងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈបានចាប់ផ្តើមរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីផលិតរបាយការណ៍ចំណូលនិងចំណាយសាច់ប្រាក់ រួចមកហើយ។

ការងារកែទម្រង់មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ប៉ុន្តែគណនីទោលរតនាគារនៅមិនទាន់អាចបំពេញមុខងារបានពេញលេញនៅឡើយទេ។ ការផ្ទេរសាច់ប្រាក់ (បុរេប្រទាន) បន្តត្រូវបានធ្វើឡើងទៅកាន់

គណនីធនាគារដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួង និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហើយចំណាយត្រូវបានទូទាត់ដោយផ្ទាល់ទៅកាន់អ្នកផ្គត់ផ្គង់តាមរយៈម្ចាស់គណនីធនាគារ ហើយការចុះបញ្ជីគណនេយ្យពាក់ព័ន្ធត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោយហេតុការណ៍បានកើតឡើង ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ។ ការកត់ត្រារបៀបនេះគឺត្រូវបានអនុវត្តលើប្រតិបត្តិការភាគច្រើនដោយអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិផងដែរ។ ដំណើរការនៃការរៀបចំមុខងារគ្រប់គ្រងផែនការថវិកានៅក្នុងប្រព័ន្ធ FMIS កំពុងស្ថិតក្រោមការអភិវឌ្ឍនៅឡើយ។

ការរៀបចំផែនការថវិកា និងដំណោះស្រាយលទ្ធកម្មពេញលេញ នឹងត្រូវបានរៀបចំក្នុងឆ្នាំ២០២១ ហើយរំពឹងថានឹងអាចរាយការណ៍ចាប់ពីខែមករា ឆ្នាំ២០២២ តទៅ។ ត្រឹមឆ្នាំ២០២៣ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ (SARMIS) ដែលបានបង្កើតឡើងដោយអគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ រំពឹងថានឹងដាក់ឱ្យដំណើរការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ FMIS។ បច្ចុប្បន្នកម្មវិធីនេះត្រូវបានប្រើក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងហើយរំពឹងថានឹងត្រូវបានអភិវឌ្ឍជាមួយមុខងារគ្រប់គ្រងទ្រព្យសកម្មឱ្យបានពេញលេញ ត្រឹមឆ្នាំ២០២៤។

ប្លង់គណនេយ្យ រួមមាន ០៧ ចំណាត់ថ្នាក់÷ ចំណាត់ថ្នាក់អង្គភាពប្រតិបត្តិនិងរដ្ឋបាល, ចំណាត់ថ្នាក់ភូមិសាស្ត្រ, ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច, ចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធី, ចំណាត់ថ្នាក់មុខងារ, ចំណាត់ថ្នាក់គម្រោង និងចំណាត់ថ្នាក់មូលនិធិ។ ចំណាត់ថ្នាក់ទាំងនេះ ជាទូទៅ ត្រូវបានរៀបចំយ៉ាងល្អ ប៉ុន្តែនៅមានការងារមួយចំនួនដែលត្រូវធ្វើ ជាពិសេស ការកែសម្រួលលេខកូដសេដ្ឋកិច្ច និងផ្នែកនៃកម្មវិធី ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការកត់ចំណាំ និងអនុវត្ត។

ក្នុងបរិបទនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS, ការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរដើម្បីកំណត់ពីអន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើតាមដំណាក់កាលផ្សេងៗនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS គឺជារឿងចាំបាច់ដែលត្រូវធ្វើ។ ការសិក្សាដែលធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងារពហុភាគីបានបង្ហាញថាភាគច្រើននៃបញ្ហាប្រឈមដែលកើតឡើងទូទៅចំពោះកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍ទ្រង់ទ្រាយធំ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងកត្តាមនុស្ស ជាពិសេស ភាពជាអ្នកដឹកនាំ, វប្បធម៌របស់ស្ថាប័ននិងបញ្ហាទាក់ទងនឹងអ្នកប្រើប្រាស់។ ដើម្បីធ្វើឱ្យការអនុវត្តកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរមួយទទួលបានជោគជ័យ ស្ថាប័នចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះជាមុនសិនក្នុងដំណាក់កាលដំបូងៗនៃការបង្កើតកម្មវិធីទាំងមូល។ សកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តរួមមាន÷ ការទំនាក់ទំនង, ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ, ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ និងការបណ្តុះបណ្តាលក៏ដូចជាការវាយតម្លៃពីការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរ និងការទទួលយកការផ្លាស់ប្តូរ។

ជំពូកទី៤
ទិសដៅកំណែទម្រង់

៤.១. ការអភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ មូលដ្ឋានបង្គរ

និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម នឹងពិនិត្យ សិក្សា និងរៀបចំស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ ដោយផ្អែកលើស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈជាគោល និងអាចប្រើស្តង់ដាគណនេយ្យរបស់ប្រទេសដទៃទៀតសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការប្រៀបធៀប។

គិតត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ មានស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈចំនួន ៣៥ ស្តង់ដា ដែលចាំបាច់ត្រូវអនុម័តដាក់ឱ្យប្រើ ឬ កែសម្រួល និងបកប្រែមកជាខេមរភាសាសម្រាប់ស្តង់ដាគណនេយ្យជាតិរបស់កម្ពុជា។ ការអភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យដោយក្រុមប្រឹក្សាស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ (IPSASB) គឺជាកិច្ចដំណើរការមានលក្ខណៈជាប្រចាំដែលជំរុញដោយតម្រូវការរបស់សាធារណជនទូទៅ ដូច្នេះក្រុមប្រឹក្សាស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈអាចនឹងចេញផ្សាយស្តង់ដាបន្ថែមទៀត ក្រោយពេលដែលយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត។ ដូចនេះ និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម នឹងតាមដានការអភិវឌ្ឍទាំងនេះជាប្រចាំដើម្បីធានាថា ស្តង់ដាថ្មីៗនឹងត្រូវបានយកមកពិចារណាសម្រាប់ការដាក់ឱ្យអនុវត្ត តាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា។

ការអភិវឌ្ឍស្តង់ដា ត្រូវការជាចាំបាច់នូវការចូលរួមពិភាក្សានិងការវិភាគដោយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (ដូចជា និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ, អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល– សូមមើលជំពូកទី៦÷ ការគ្រប់គ្រងគម្រោង)។ ការងារនេះត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងអាចស្វែងរកការប្រឹក្សាយោបល់និងជំនួយបច្ចេកទេសពីបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដូចជា សហភាពអឺរ៉ុប និងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ជាដើម។

៤.២. ការកសាងសមត្ថភាព ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ និងការទំនាក់ទំនងសម្រាប់អនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យ មូលដ្ឋានបង្គរ

វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជា (KICPAA) គឺជាស្ថាប័នវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យនិងសវនកម្មរបស់ជាតិតែមួយគត់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ និងតម្លៃវិជ្ជាជីវៈជំនាញ, គ្រប់គ្រងសមាជិករបស់ខ្លួនតាមរយៈការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព

វិជ្ជាជីវៈ និងការពង្រឹងអនុលោមភាពទៅតាមស្តង់ដាបច្ចេកទេស, ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ, វិធាន និងបទប្បញ្ញត្តិនានា។ វិទ្យាស្ថានមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវលើការចុះឈ្មោះសមាជិក និងគ្រប់គ្រងសមាជិក ខណៈដែលនិយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម គឺជានិយ័តករគ្រប់គ្រងលើវិស័យគណនេយ្យនិងសវនកម្មតែមួយគត់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានភារកិច្ចកំណត់ស្តង់ដាគណនេយ្យនិងស្តង់ដាសវនកម្ម ក៏ដូចជាផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដល់សមាជិកនៃវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជាទាំងឡាយណា ដែលមានបំណងប្រកបវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ និង/ឬ សវនកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បច្ចុប្បន្ន វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជា កំពុងផ្តោតលើការអភិវឌ្ឍជំនាញគណនេយ្យនិងសវនកម្មនៅក្នុងវិស័យឯកជនតាមរយៈកម្មវិធីអប់រំគណនេយ្យជំនាញ។ ដោយឡែក និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្មបាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់លើសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលរបស់ខ្លួន ស្តីពីស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ជូនដល់មន្ត្រីនៃស្ថាប័នសាធារណៈ ជាពិសេស មន្ត្រីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ស្ថាប័នទាំងពីរ នឹងធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីធានាថានឹងមិនមានការរំខាន ឬ គម្លាតណាមួយក្នុងសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាល ឬ ការទទួលបានចំណេះដឹងឡើយ។

កង្វះខាតជំនាញគណនេយ្យគឺជាបញ្ហាប្រឈមចម្បងមួយសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ សព្វថ្ងៃនេះរាជរដ្ឋាភិបាលមានគណនេយ្យករជំនាញតិចតួចកំពុងបម្រើការងារនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ហើយនីតិវិធីការងារដែលបានកំពុងអនុវត្ត ក៏មិនទាន់អាចគាំទ្រដល់ភាពស្មុគស្មាញនៃគណនេយ្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅឡើយដែរ។ ការដាក់ឱ្យប្រើប្រព័ន្ធ FMIS ដោយមិនមានការគាំទ្រពីផ្នែកគណនេយ្យត្រឹមត្រូវអាចប្រឈមនឹងហានិភ័យយ៉ាងច្រើនសម្រាប់ភាពត្រឹមត្រូវ និងសង្គតិភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រកាន់យកវិធីសាស្ត្រម៉ឺងម៉ាត់និងគត់មត់ ដើម្បីទទួលបានជំនាញចាំបាច់ទាំងនេះ ដែលជាបញ្ហាបន្ទាន់ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើ។

បន្ថែមពីនេះទៀត ឯកសារយោងគួរត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ដំណាក់កាលទី៣) ដែលបានរៀបចំដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ដែលបានចាត់ទុកការអភិវឌ្ឍជំនាញគណនេយ្យនិងជំនាញគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុជាគោលបំណងគន្លឹះមួយក្នុងចំណោមគោលបំណងគន្លឹះសំខាន់ៗជាច្រើនទៀត។

៤.៣. ការរៀបចំសមតុល្យដើមគ្រានៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង សម្រាប់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ

៤.៣.១. ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង

អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃទ្រព្យសកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់របស់រដ្ឋ។ សម្រាប់គោលបំណងនៃការកត់ត្រា អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ បានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ ជា ៤ ប្រភេទ ដូចខាងក្រោម÷

១. ដី និងអគារ

២. ម៉ាស៊ីន និងបរិក្ខារ (រួមបញ្ចូលទាំងបរិក្ខារព័ត៌មានវិទ្យា)

៣. គ្រឿងសង្ហារឹម

៤. យានយន្ត។

អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ នឹងរៀបចំកម្មវិធីសិក្ខាសាលាជាច្រើនដែលនឹងគ្របដណ្តប់គ្រប់ក្រសួងនិងភ្នាក់ងាររាជរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ដែលជាស្ថាប័នប្រមូលផ្តុំទិន្នន័យអំពីទ្រព្យសកម្មចម្បងទាំងអស់របស់រដ្ឋ។ អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ បានរៀបចំទម្រង់ ដើម្បីកត់ត្រាទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធទាំងអស់សម្រាប់ទ្រព្យសកម្មនីមួយៗ និងប្រភេទនៃទ្រព្យសកម្ម។ ទិន្នន័យទាំងនេះនឹងរួមបញ្ចូលថ្លៃដើមប្រវត្តិសាស្ត្រ (ដោយវិក្កយបត្រ ឬ ដោយភស្តុតាងផ្សេងទៀត), ការវាយ-តម្លៃការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន (ផ្តល់ដោយការវាយតម្លៃវិជ្ជាជីវៈ) ឬ ថ្លៃដើមជំនួស (ដោយទីផ្សារ)។ ទិន្នន័យផ្សេងទៀត រួមបញ្ចូលនូវការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន, ទីតាំងបច្ចុប្បន្ន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតសម្រាប់គោល-បំណងគណនេយ្យ និងការកត់ត្រា។

ផ្តើមចេញពីសិក្ខាសាលា អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ នឹងបញ្ចូលទិន្នន័យដោយដៃចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងបញ្ជីសារពើភណ្ឌដំបូងនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង។ បញ្ជីសារពើភណ្ឌនេះនឹងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឡើងវិញដោយដៃសម្រាប់ការបន្ថែម ឬ ការលក់ និងការផ្លាស់ប្តូរការវាយតម្លៃ ឬ ទីតាំងផ្សេងៗរហូតដល់ឆ្នាំ២០២២ ឬ ឆ្នាំ២០២៣ នៅពេលដែលប្រព័ន្ធត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការ និងផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ FMIS។

ផែនការដើម្បីធានាឱ្យបាននូវភាពពេញលេញ, ភាពត្រឹមត្រូវ និងគុណភាពនៃទិន្នន័យទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដែលផ្តល់ដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលទៅកាន់អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ មិនទាន់មាននៅឡើយទេ។ ផែនការនេះនឹងត្រូវចូលរួមសហការ

រៀបចំជាមួយអង្គភាពសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ក៏ដូចជាអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ មុនពេលដែលទិន្នន័យត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើតជាផ្នែកមួយនៃសមតុល្យដើមគ្រាមូលដ្ឋានបង្គរ។ ដោយមានការចូលរួមគាំទ្រពីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនេះនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ និងធ្វើឱ្យមានសុពលភាពនូវទិន្នន័យដែលទទួលបានពីកំណត់ត្រាគណនេយ្យដែលមានស្រាប់ និងជាមួយនឹងអង្គភាពរាជរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត (ឧទាហរណ៍ ការចុះបញ្ជីយានយន្ត និងនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីដីធ្លី ជាដើម)។

បន្ថែមពីនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ក៏បានស្នើសុំឱ្យមានអ្នកជំនាញការផ្នែកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដើម្បីចូលរួមជួយគាំទ្រសម្រាប់ការរៀបចំ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងហានិភ័យសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងទាំងអស់នាពេលអនាគត។ សកម្មភាពទាំងអស់នេះ និងសកម្មភាពផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ មូលដ្ឋានបង្គរគួរត្រូវបានពិចារណាដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៤ (CAP 4)។

៤.៣.២. កម្ចី

បច្ចុប្បន្ន ដូចគ្នានឹងរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិដែរ អង្គភាពដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ រួចបញ្ជូនមកអគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងគ្រប់គ្រងបំណុល (GDICDM) និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ។ ទោះបីជាយ៉ាងណា ប្រព័ន្ធ DMFAS ជំនាន់ទី៦ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងគ្រប់គ្រងបំណុល អាចគាំទ្របានពេញលេញសម្រាប់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ហើយរបាយការណ៍ស្រដៀងគ្នានេះដែលផ្អែកតាមគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ គឺត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់និងរាយការណ៍ជាទៀងទាត់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនិងរាជរដ្ឋាភិបាល។ ប្រព័ន្ធ DMFAS ក៏អាចផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ FMIS បានផងដែរ ដែលនឹងធ្វើឱ្យដំណើរឆ្លោះទៅកាន់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ និងការចាប់ផ្តើមតុល្យការដំបូងកាន់តែមានភាពងាយស្រួល។

៤.៤. ដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ

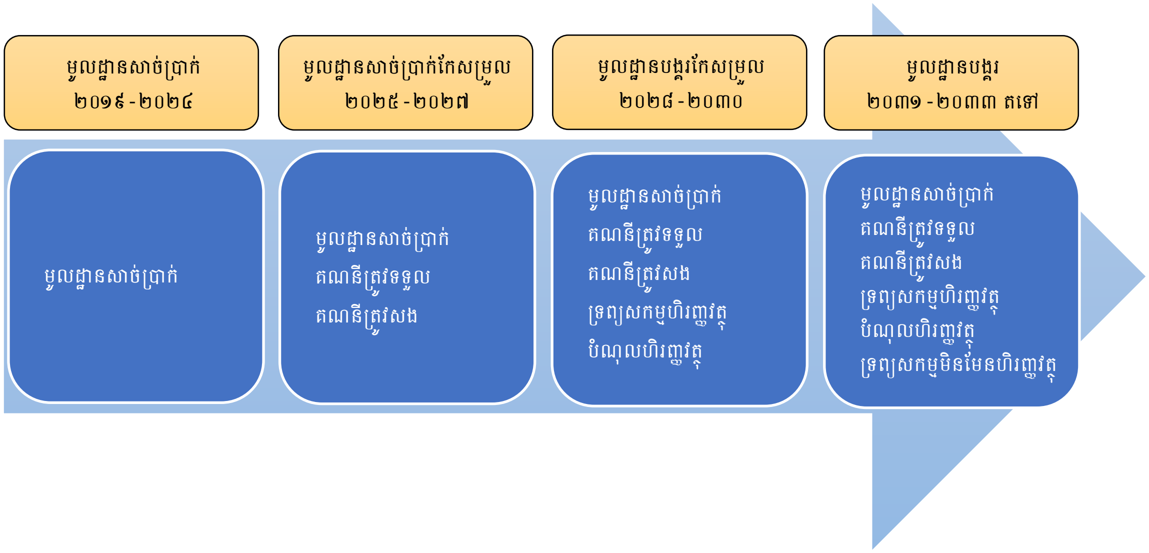

គ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់ គណនេយ្យករសាធារណៈត្រូវធានាថា ខ្លួនអាចសម្រេចបាននូវលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ជាអប្បបរមា មុនពេលបន្តទៅកាន់ដំណាក់កាលបន្ទាប់។ ឧទាហរណ៍ មុនពេលបន្តទៅកាន់ដំណាក់កាលទី២÷មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល គណនេយ្យករសាធារណៈត្រូវបញ្ជាក់ថា ៩០ ភាគរយ នៃស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានចូលរួមទាំងអស់ ផ្អែកតាមវិភាជន៍ថវិកានិងតួលេខ បានអនុលោមពេញលេញទៅតាមស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ និងការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS។

បន្ថែមពីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលដឹងថាការអនុវត្តការលើកលែងក្នុងពេលអន្តរកាលដូចបានកំណត់ក្នុងស្តង់ដាគណនេយ្យ IPSAS ៣៣ នឹងជះឥទ្ធិពលដល់កម្រិតអនុលោមភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដា IPSAS ដូចនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយប្រុងប្រយ័ត្ននិងហ្មត់ចត់ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពជាក់ស្តែង និងភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃព័ត៌មានដែលអាចប្រមូលបានក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តការលើកលែងក្នុងពេលអន្តរកាល នៃដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ការអនុវត្តគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ។

តារាងខាងក្រោមបង្ហាញអំពីបន្ទាត់ពេលវេលាសម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ និងស្តង់ដាដែលនឹងត្រូវអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើស្តង់ដា IPSAS ដែលអនុវត្តជាលើកដំបូង។

៤.៤.១. ដំណាក់កាលទី១÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់

ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការ នាខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ហើយអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិបានប្រើស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៦ មក។

២០១៩-២០២០	២០២១	២០២២	២០២៣	២០២៤
អនុវត្តលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ទាំងអស់នៃស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ បញ្ចប់ការរៀបចំគោលនយោបាយគណនេយ្យ	ធានាថារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់-ប្រហែល ត្រូវបានរៀបចំដោយអនុលោមតាមស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់	រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអនុលោមពេញលេញតាមស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់	រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអនុលោមពេញលេញតាមស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់	រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអនុលោមពេញលេញតាមស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់
ស្តង់ដាដែលត្រូវអនុវត្ត÷ - ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់	**ស្តង់ដាដែលត្រូវអនុវត្ត÷** - ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ **ស្តង់ដាដែលត្រូវស្នើសុំ÷** - ផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ	**ស្តង់ដាដែលត្រូវអនុវត្ត÷** - ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ **ស្តង់ដាដែលត្រូវចេញផ្សាយ÷** - ផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ		

	- ផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ (ពន្ធ និងការផ្ទេរ) - ចំណាយមិនមែនដោះដូរ។	- ផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ (ពន្ធ និងការផ្ទេរ) - ចំណាយមិនមែនដោះដូរ។		

៤.៤.២. ដំណាក់កាលទី២÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល

បច្ចុប្បន្ន ការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS និងសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលចាំបាច់នានាសម្រាប់គណនេយ្យករ និងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ អាចនឹងមិនត្រូវបានបញ្ចប់រួចរាល់ត្រឹមចុងឆ្នាំ២០២១ ដែលជាកាលបរិច្ឆេទគ្រោងទុកក្នុងការអនុវត្តស្តង់ដាមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ពេញលេញនោះទេ។ ការអនុវត្តស្តង់ដាមូលដ្ឋានបង្គរ មិនទាន់អាចចាប់ផ្តើមបាននៅឡើយទេ លុះត្រាតែការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS និងសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលចាំបាច់នានាសម្រាប់គណនេយ្យករ និងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ ត្រូវបានបំពេញរួចរាល់ជាមុនសិន។ ឆ្នាំទី១ (ឆ្នាំ២០២៥) អាចនឹងចាប់ផ្តើម នៅពេលដែលយើងអាចបំពេញបាននូវលក្ខខណ្ឌចាំបាច់អប្បបរមា ទាំងសម្រាប់ប្រព័ន្ធ FMIS និងសមត្ថភាពផ្នែកគណនេយ្យ។

ឆ្នាំ ២០២៥	ឆ្នាំ ២០២៦	ឆ្នាំ ២០២៧
-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង	-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង	-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង
ស្តង់ដាដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនេះ÷ - ផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ - ផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ (ពន្ធ និងការផ្ទេរ) - ចំណាយមិនមែនដោះដូរ - ព្រឹត្តិការណ៍បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍ - ការលាតត្រដាងអំពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។		

៤.៤.៣. ដំណាក់កាលទី៣÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរកែសម្រួល

ឆ្នាំ ២០២៨	ឆ្នាំ ២០២៩	ឆ្នាំ ២០៣០
-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង -ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ -បំណុលហិរញ្ញវត្ថុ	-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង -ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ -បំណុលហិរញ្ញវត្ថុ	-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង -ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ -បំណុលហិរញ្ញវត្ថុ
ស្តង់ដាដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនេះ÷ - ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ- ការដាក់បង្ហាញ - ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ- ការលាតត្រដាង - ការវិនិយោគនៅក្នុងញាតិសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនរួមទុន - កិច្ចព្រមព្រៀងរួម - ការលាតត្រដាងអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៅក្នុងស្ថាប័នផ្សេងទៀត - អត្ថប្រយោជន៍និយោជិត - ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ - អត្ថប្រយោជន៍សង្គម។		

៤.៤.៤. ដំណាក់កាលទី៤÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ

ឆ្នាំ ២០៣១	ឆ្នាំ ២០៣២	ឆ្នាំ ២០៣៣ តទៅ
-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង -ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ -បំណុលហិរញ្ញវត្ថុ -ទ្រព្យសកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង -ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ -បំណុលហិរញ្ញវត្ថុ -ទ្រព្យសកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ -គណនីត្រូវទទួល -គណនីត្រូវសង -ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ -បំណុលហិរញ្ញវត្ថុ -ទ្រព្យសកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ

-សំវិធានធន, ទ្រព្យសកម្ម និង បំណុលយថាហេតុ -គណនីបម្រុង និងការវាយតម្លៃឡើងវិញ	-សំវិធានធន, ទ្រព្យសកម្ម និង បំណុលយថាហេតុ -គណនីបម្រុង និងការវាយតម្លៃឡើងវិញ	-សំវិធានធន, ទ្រព្យសកម្ម និង បំណុលយថាហេតុ -គណនីបម្រុង និងការវាយតម្លៃឡើងវិញ

ស្តង់ដាដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនេះ÷

- ការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់
- គោលនយោបាយគណនេយ្យ, ការផ្លាស់ប្តូរការប៉ាន់ស្មានគណនេយ្យ និងកំហុសឆ្គង
- ឥទ្ធិពលនៃការផ្លាស់ប្តូរអត្រាប្តូរប្រាក់បរទេស
- បន្ទុកលើប្រាក់កម្ចី
- សន្និធិ
- ភតិសន្យា
- ទ្រព្យវិនិយោគ
- ទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ
- ការរាយការណ៍តាមផ្នែក
- សំវិធានធន, បំណុលយថាហេតុ, ទ្រព្យសកម្មយថាហេតុ
- ការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលមិនបង្កើតសាច់ប្រាក់
- ការលាតត្រដាងអំពីព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ - វិស័យរដ្ឋាភិបាលទូទៅ
- ការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានថវិកានៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- ការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលបង្កើតសាច់ប្រាក់
- កសិកម្ម
- ទ្រព្យសកម្មអរូបី
- កិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានសេវា-អ្នកផ្តល់ជំនួយ
- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែក
- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម
- ការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈ។

ជំពូកទី៥

លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ឆ្ពោះទៅការអនុវត្តគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ

ដូចបានរៀបរាប់ពីខាងលើ មានលក្ខខណ្ឌចាំបាច់និងជាក់លាក់មួយចំនួនដែលត្រូវដោះស្រាយដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ឱ្យទទួលបានជោគជ័យ។

ការយល់ដឹងអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងប្រភេទប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលឆ្លងកាត់ស្ថាប័ននីមួយៗ គឺជាចំណុចគន្លឹះក្នុងការយល់ដឹងអំពីឥទ្ធិពលដែលអាចកើតមានឡើងនៃគណនេយ្យបង្គរ។ តាមរយៈការកំណត់ពីប្រភេទប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងលំហូរទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធដែលមាននៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល, គោលនយោបាយនិងដំណើរការដើម្បីកត់ត្រាប្រតិបត្តិការទាំងនោះតាមគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ អាចត្រូវបានចងក្រង និងធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងនីតិវិធីនៃការរាយការណ៍ និងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល។ ព័ត៌មាននេះក៏បង្ហាញពីផ្នែកមួយចំនួនដែលតម្រូវឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាសារវ័ន្ត និងផ្តល់សញ្ញាណនៃផលប៉ះពាល់ដែលកើតមានពីការផ្លាស់ប្តូរនោះផងដែរ។ ផ្អែកលើព័ត៌មាននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចធ្វើការវាយតម្លៃពីផលប៉ះពាល់នៃការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ហើយសម្រេចចិត្តថាតើមុខងារណាមួយដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរនិងនៅពេលណាដែលការផ្លាស់ប្តូរនេះអាចនឹងកើតមានឡើង។

៥.១. លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្នែករដ្ឋបាល

៥.១.១. ការគាំទ្រផ្នែកនយោបាយ និងរដ្ឋបាល

កំណែទម្រង់នេះត្រូវបានព្យាករណ៍ថា នឹងមានការគាំទ្រផ្នែកនយោបាយ និងរដ្ឋបាលគ្រប់គ្រាន់។ ការគាំទ្រនេះ ត្រូវបានបង្ហាញតាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តផ្នែកផ្សេងៗនៃផែនការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការចេញប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ដែលជាជំហានដំបូងមួយ ហើយការគាំទ្រនេះនឹងបន្តរីកចម្រើន និងអភិវឌ្ឍបន្ថែមទៀត។

៥.១.២. ប្រព័ន្ធច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលគាំទ្រដល់គណនេយ្យ មូលដ្ឋានបង្គរ

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មីមួយកំពុងត្រូវបានរៀបចំដោយទទួលបានជំនួយបច្ចេកទេសពីទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ (AFD)។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីនេះ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការដោយរដ្ឋសភា នាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីនេះ នឹងក្លាយទៅជា

មូលដ្ឋានគ្រឹះដើម្បីធានាថា ដំណើរផ្លាស់ប្ដូរទៅកាន់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរត្រូវបានជួយសម្របសម្រួលពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ទន្ទឹមនឹងការអនុម័តសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ស្ដីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មីនេះ សៀវភៅណែនាំមួយដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគណនេយ្យ និងការកាន់បញ្ជីគណនេយ្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនានា នឹងត្រូវបានរៀបចំ ឬ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឡើងវិញ។ សៀវភៅណែនាំនេះក៏នឹងជួយគាំទ្រដល់ការអនុវត្តប្រព័ន្ធ FMIS ផងដែរ។

៥.១.៣. គណនេយ្យករជំនាញ និងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ

បច្ចុប្បន្ន កង្វះខាតគណនេយ្យករជំនាញនិងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យដែលមានគុណវុឌ្ឍិ ជាឧបសគ្គចម្បងមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ការគ្រប់គ្រងនិងការថែទាំប្រព័ន្ធ FMIS និងប្លង់គណនេយ្យ ទាមទារឱ្យគណនេយ្យករនិងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យមានជំនាញនិងបទពិសោធន៍ច្បាស់លាស់ មិនថាប្រព័ន្ធគណនេយ្យបែបមជ្ឈការរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិបច្ចុប្បន្ន ឬ ការធ្វើវិមជ្ឈការមុខងារគណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុទៅកាន់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែលនោះទេ។ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចមានជម្រើសនៃការរៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលទ្រង់ទ្រាយធំ សម្រាប់គណនេយ្យករនិងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យឱ្យបានលឿនតាមការដែលអាចធ្វើបាន ឬ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចទទួលបាននូវជំនាញទាំងនេះ តាមរយៈការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ដល់សេវាជាមួយគណនេយ្យករជំនាញក្នុងវិស័យឯកជន។ កម្មវិធីបណ្ដុះបណ្ដាលនេះក៏រំពឹងថានឹងអាចទទួលបានជំនួយពីម្ចាស់ជំនួយ (កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនេះក៏នឹងក្លាយជាផ្នែកមួយនៃក្របខ័ណ្ឌសមត្ថភាពដែលបានបង្កើតឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់អ្នកវិជ្ជាជីវៈលើការងារគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈជាទូទៅផងដែរ។ ការងារខាងលើអាចទទួលបានការគាំទ្របន្ថែមតាមរយៈការបង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័នអប់រំ និងស្ថាប័នគណនេយ្យអន្តរជាតិ ដូចជាវិទ្យាស្ថានអ្នកបច្ចេកទេសគណនេយ្យ (IAT), សមាគមគណនេយ្យករជំនាញ (ACCA) ឬ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករសាធារណៈ (CIPFA)។

ដូចបានបញ្ជាក់ពីខាងដើម ឯកសារយោងគួរត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយនឹងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ដំណាក់កាលទី៣) ដែលបានរៀបចំដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ដែលបានចាត់ទុកការអភិវឌ្ឍជំនាញគណនេយ្យនិងជំនាញគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ជាគោលបំណងគន្លឹះមួយក្នុងចំណោមគោលបំណងគន្លឹះសំខាន់ៗជាច្រើនទៀត។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខាងលើ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសិក្សាគណនេយ្យករជំនាញកម្ពុជា បាននិងកំពុងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌនិងយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីផលិតគណនេយ្យករជំនាញក្នុងរបៀបមួយដែលមានល្បឿនលឿន ហើយរក្សាបាននូវគុណភាពផងដែរ។

៥.១.៤. សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងគម្រោង

អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងល្អ ទាមទារនូវជំនាញចាំបាច់មួយចំនួនដូចជា÷ ភាពជាអ្នកដឹកនាំ, បច្ចេកទេស, ការទំនាក់ទំនង, ការចរចារ, ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, ការរៀបចំផែនការ និងការគ្រប់គ្រងពេលវេលា។ បច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងអនុវត្តការងារកែទម្រង់ជាច្រើន ដែលក្នុងនោះមានការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈផងដែរ។ កន្លងមក លទ្ធផលដែលសម្រេចបានក្នុងការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ ទទួលបានការសាទរ និងការវាយតម្លៃខ្ពស់ជាបន្តបន្ទាប់ពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងមជ្ឈដ្ឋានទូទៅផងដែរ ទោះបីជាមានភាពរអាក់រអួលខ្លះក្នុងដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តក៏ដោយ។ ការផ្លាស់ប្តូរទៅអនុវត្តប្រព័ន្ធគណនេយ្យបង្គរ ដោយឆ្លងកាត់ ៤ ដំណាក់កាលនេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចនេះ ការគ្រប់គ្រងគម្រោងឱ្យទទួលបានជោគជ័យនឹងមិនមានឧបសគ្គនោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ រាជរដ្ឋាភិបាលយល់ច្បាស់ពីភាពចាំបាច់នៃតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលចំណេះជំនាញសម្រាប់តួអង្គជាអ្នកអនុវត្តគម្រោង, ភាពចាំបាច់នៃការតម្រង់ទិស និងការគាំទ្រកម្រិតគោល-នយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល។

៥.២. លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្នែកបច្ចេកទេស

៥.២.១. ប្រព័ន្ធ FMIS ដែលមានមុខងារពេញលេញមួយ

ប្រព័ន្ធ FMIS ដែលអាចបំពេញមុខងារពេញលេញ ជាមួយនឹងនីតិវិធីការងារគាំទ្រ គឺជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់មួយសម្រាប់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ។ ឆ្លើយតបនឹងកង្វះខាតគណនេយ្យករជំនាញការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ដោយមិនមានប្រព័ន្ធ FMIS ដែលអាចបំពេញមុខងារបានល្អមួយ នឹងនាំទៅរកភាពបរាជ័យ។

បន្ថែមពីនេះ កិច្ចប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវតែគាំទ្រដល់ការរៀបចំទិន្នន័យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ, អាចជឿទុកចិត្តបាន, ទាន់ពេលវេលា និងពេញលេញ។ នីតិវិធីការងារដែលរៀបចំបានល្អ និងត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នឹងផ្តល់ការធានាថា ប្រព័ន្ធFMIS អាចផលិតបានទិន្នន័យនិងព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុដែលអនុលោមតាមស្តង់ដាគណនេយ្យ ពោលគឺមានន័យថា វាជាព័ត៌មានដែលអាចយល់បាន,

មានភាពទាក់ទិន និងជាការបង្ហាញដ៏ស្មោះត្រង់ (Faithful Representation) នៃប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័ន និងព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលបានលាតត្រដាងក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ សៀវភៅណែនាំដើម្បីគាំទ្រដល់កិច្ចប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធ FMIS នឹងត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយគម្រោងប្រព័ន្ធ FMIS ដែលមានមុខងារពេញលេញ និងគួរត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឡើងវិញ និងរក្សាទុកឱ្យបានជាប្រចាំ។

៥.២.២. របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ដែលមានគុណភាព

ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ បាននិងកំពុងអនុវត្តស្តង់ដានេះក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៦ មក។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលគួរត្រូវបានបញ្ចូលការលាតត្រដាងនានាដែលមិនមែនជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវដោយស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ តាមរយៈកំណត់សម្គាល់លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាមួយគ្នានេះ ប្រព័ន្ធ FMIS នឹងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយសម្រួលដល់ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមពេញលេញ និងការទូទាត់សងចុងឆ្នាំដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងភាគីទីបី សម្រាប់ត្រៀមខ្លួនឆ្ពោះទៅកាន់ដំណាក់កាលទី២÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល។

៥.២.៣. ប្លង់គណនេយ្យដែលអំណោយផលដល់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ

ប្លង់គណនេយ្យដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល អាចត្រូវបានពិពណ៌នាថាជាប្រព័ន្ធលេខកូដដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការទាំងអស់អាចត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ កត់ត្រា និងតាមដាន នៅពេលដែលប្រតិបត្តិការទាំងនោះឆ្លងកាត់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងផែនការថវិកា រាប់ចាប់ពីការរៀបចំថវិកា, ការវិភាជន៍, ការបែងចែក, ការធានាចំណាយ (commitment), ការអនុវត្ត, ការទូទាត់, គណនេយ្យកម្មរហូតដល់ការធ្វើសវនកម្ម។ ប្លង់គណនេយ្យឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពស្មុគស្មាញនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនិងរៀបចំថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយមានសារៈសំខាន់ចំពោះការសម្រេចបាននូវគោលបំណងនៃការរាយការណ៍ និងគណនេយ្យថវិការបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅ និងការរាយ-ការណ៍ស្ថិតិឱ្យស្របទៅតាមស្តង់ដា។ ជាមួយប្រព័ន្ធ FMIS ដែលត្រូវបានរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ប្លង់គណនេយ្យដែលរាជរដ្ឋាភិបាលប្រើបច្ចុប្បន្នមានអំណោយផលដល់ការរៀបចំរបាយការណ៍

ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋានបង្គរ ប្រសិនបើប្លង់គណនេយ្យនោះត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងត្រឹមត្រូវដោយគណនេយ្យករជំនាញ និងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលច្បាស់លាស់។

៥.៣. លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ផ្នែកគណនេយ្យ

គណនីនីមួយៗនៃតារាងតុល្យការ ចាំបាច់ត្រូវមានសមតុល្យដើមគ្រាមួយដើម្បីបញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំដំបូង។ តួលេខនេះត្រូវមានភាពត្រឹមត្រូវ ដោយមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ហើយស្តង់ដា IPSAS ៣៣÷ ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរជាលើកដំបូង បានផ្តល់សិទ្ធិមួយចំនួនក្នុងការកែសម្រួលសមតុល្យទាំងនេះនៅពេលមានព័ត៌មានត្រឹមត្រូវបន្ថែម។ សមតុល្យធនាគារ និងសមតុល្យសាច់ប្រាក់ នឹងអាចទទួលបានពីរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ដូច្នេះប្រភេទគណនីបន្ថែមដែលរួមមាន សមតុល្យដើមគ្រា និងការវាយតម្លៃ ត្រូវបានគណនា និងធ្វើគណនេយ្យកម្មរួមមាន÷

ទ្រព្យសកម្ម	**បំណុល**
ឥណាយិករយៈពេលខ្លី និងការទូទាត់មុន	ឥណទាយក និងគណនីបង្គរ
ទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ	បំណុលសាធារណៈ
ការងារកំពុងដំណើរការលើកិច្ចសន្យាសាងសង់	ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ
សន្និធិ	បំណុលយថាហេតុ
ការវិនិយោគមូលធន	អត្ថប្រយោជន៍ និងកាតព្វកិច្ចនិយោជិត
ទ្រព្យសកម្មអរូបី	អត្ថប្រយោជន៍ និងកាតព្វកិច្ចសុខុមាលភាពសង្គម

ជំពូកទី៦
ការគ្រប់គ្រងគម្រោង

ធាតុចំនួន ០៤ ពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានមនុស្ស និងអភិបាលកិច្ចដែលត្រូវការជាចាំបាច់ក្នុងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍនិងការអនុវត្តគម្រោងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ ឱ្យទទួលបានជោគជ័យ រួមមាន÷

១. ភាពជាអ្នកដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ និងការត្រួតពិនិត្យគម្រោង
២. ការចាត់ចែងការទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងគម្រោង ទៅកាន់អង្គភាពត្រឹមត្រូវ
៣. ការអនុវត្តការសិក្សានិងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងដៃគូខាងក្រៅផ្សេងទៀត និង
៤. ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានបង្គរ។

សម្រាប់ការរៀបចំ និងការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម គឺជាស្ថាប័នដឹកនាំដែលទទួលបានការជួយគាំទ្រពីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ។ មតិយោបល់និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីម្ចាស់ជំនួយ គឺជាធាតុដ៏សំខាន់មិនអាចខ្វះបានក្នុងការអនុវត្តគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានា ជាពិសេសសម្រាប់គម្រោងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជាមូលដ្ឋានបង្គរ ផ្ទាល់តែម្តង។ ការជៀសវាងការខិតខំប្រឹងប្រែង និងធាតុចូលជាន់គ្នា ក៏ដូចជាការធានានូវលំដាប់លំដោយត្រឹមត្រូវនៃសកម្មភាពការងារ បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងច្រើនដល់ភាពជោគជ័យ។ កិច្ចសហការនិងការទំនាក់ទំនងរវាងម្ចាស់ជំនួយសំខាន់ៗក្នុងការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដូចជា សហភាពអឺរ៉ុប, ធនាគារពិភពលោក, មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានរៀបចំផែនការយ៉ាងល្អ និងទទួលបានការសាទរយ៉ាងខ្លាំងពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ នេះគឺជាយន្តការដ៏មានសារៈសំខាន់មួយដើម្បីគ្រប់គ្រងការពន្យារពេលយូរពេកណាមួយ ឬ ឧបសគ្គស្ថាប័នចំពោះការរៀបចំគម្រោង និងការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា។

៦.១. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងគម្រោង

ខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងគម្រោង÷

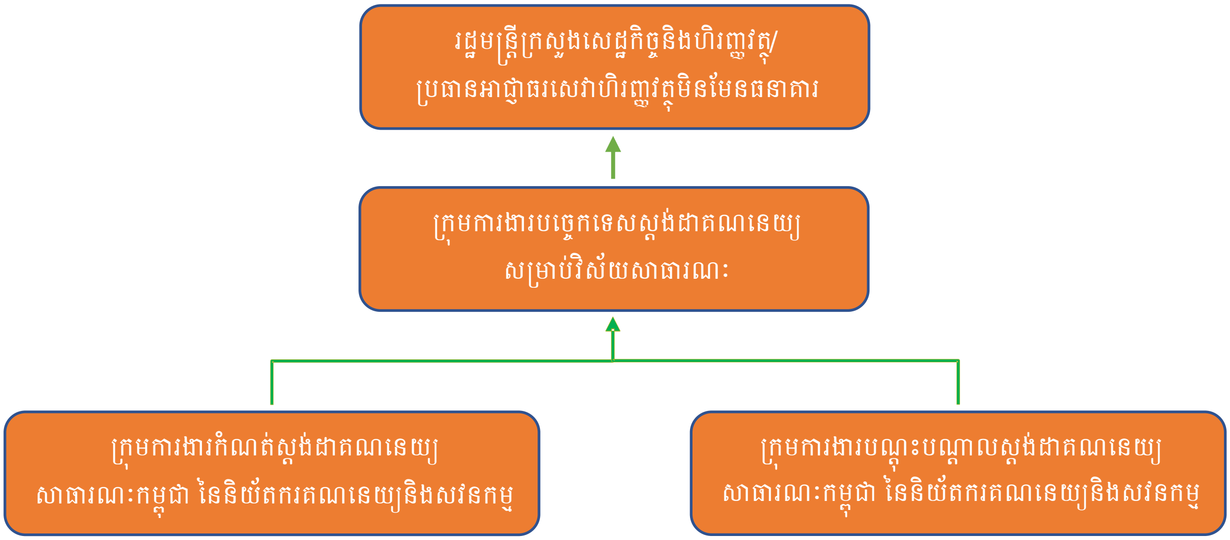

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងផ្តល់នូវទិសដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រលើការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការងារកែទម្រង់គណនេយ្យសាធារណៈ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុម័តសម្រេចដាក់ឱ្យប្រើស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ តាមសំណើរបស់និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម បន្ទាប់ពីក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តង់ដាបានផ្តល់ការយល់ព្រម។

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តង់ដាគណនេយ្យសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ

ប្រកាសស្តីពីការបង្កើតនិងការតែងតាំងសមាសភាពក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តង់ដាគណនេយ្យសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាជាផ្លូវការ នាថ្ងៃទី០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧។ ក្រុមការងារនេះដឹកនាំដោយរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ (បច្ចុប្បន្ននិយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម) ដែលមានសមាសភាពតំណាងមកពី និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម, អគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនិងគ្រប់គ្រងបំណុល, អគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ, អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និងអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា ហើយក្រុមការងារនេះនឹងមានតួនាទីភារកិច្ចលើការអភិវឌ្ឍ និងការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជាទាំងមូល រាប់ចាប់ពី

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពលម្អិតសម្រាប់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា និងការតាមដានការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពលម្អិតដែលបានកំណត់ រហូតដល់ការពិនិត្យឡើងវិញនូវឯកសារផែនទីបង្ហាញផ្លូវដែលមានស្រាប់សម្រាប់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈនៅកម្ពុជា។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនេះជាកម្មវត្ថុនៃការកែសម្រួល ដើម្បីឱ្យស្របតាមភាពជាក់ស្តែងនៃការប្រែប្រួលក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ។ ការទទួលខុសត្រូវបន្ថែមរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនេះអាចត្រូវបានកំណត់ដោយ ឯកឧត្តម អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្រុមការងារនេះនឹងរួមមាន÷

ក្រុមការងារកំណត់ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា

ក្រុមការងារកំណត់ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា គឺជានាយកដ្ឋានបច្ចេកទេសនៃនិយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ដែលដំណើរការសម្រាប់ការកំណត់ស្តង់ដានឹងយកលំនាំតាម *ដំណើរការកំណត់ស្តង់ដានិងនីតិវិធីការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ (មិថុនា ២០១៦)*។ នីតិវិធីការងារនេះអាចត្រូវបានកែសម្រួលដើម្បីធានាភាពទាក់ទិននឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវនិងលក្ខខណ្ឌរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ការងារកំណត់ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ នឹងទទួលបានជំនួយបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាផងដែរ។

ដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យនឹងត្រូវអនុវត្តតាមដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម÷

១
- កំណត់តម្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ និងគោលបំណងនៃការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះយោបល់
- បញ្ជាក់គោលបំណងនៃកំណែទម្រង់ និងស្តង់ដាដែលបានតម្រូវ

២
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាក់លាក់មួយ ដើម្បីអភិវឌ្ឍស្តង់ដានីមួយៗ ដូចបានកំណត់នៅក្នុងដំណាក់កាលទី១
- យុទ្ធសាស្ត្រនឹងស្នើឡើងនូវលំដាប់លំដោយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និងការណែនាំនូវស្តង់ដា

៣
- កំណត់ក្រុមការងារគម្រោងសម្រាប់ស្តង់ដានីមួយៗ ដែលនឹងតំណាងឱ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ជាមួយនឹងធនធានចាំបាច់
- ក្រុមការងារគម្រោងនឹងរៀបចំឯកសារពិគ្រោះយោបល់ និងការវិភាគចំណុចខ្វះខាត ដើម្បីដាក់ជូនភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ពិនិត្យ

៤
- ធ្វើការវិភាគលើចំណាយនិងអត្ថប្រយោជន៍ ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌចាំបាច់និងថ្លៃចំណាយនៃលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ទាំងនោះក្នុងការអនុវត្តស្តង់ដាដែលបានជ្រើសរើសនីមួយៗ ដោយធៀបនឹងចំណូលដែលរំពឹងទុកពីការអនុវត្ត ទាំងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងគុណភាព

៥
- ធ្វើតេស្តលើសំណើនៅក្នុងឯកសារពិគ្រោះយោបល់ ចំពោះភាពពេញលេញ ភាពត្រឹមត្រូវ សុពលភាព ភាពដែលអាចដំណើរការបាន និងភាពដែលអាចប្រើប្រាស់បាន ជាដើម
- កែសម្រួលឯកសារពិគ្រោះយោបល់ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្ត – រៀបចំសេចក្តីព្រាងស្តង់ដា

៦
- ដាក់បង្ហាញសេចក្តីព្រាងស្តង់ដាជូន ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ
- ទទួលយក ឬ បដិសេធសេចក្តីព្រាងស្តង់ដា (ត្រូវកែសម្រួលបន្ថែម ប្រសិនបើសេចក្តីព្រាងស្តង់ដានោះត្រូវបានបដិសេធ រហូតក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ មានការពេញចិត្ត)

៧
- រៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់បុគ្គលិក និងអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដា
- បោះផ្សាយសេចក្តីព្រាងស្តង់ដា។

ដើម្បីធានាថា ដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍស្តង់ដាតាមដំណាក់កាលនីមួយៗខាងលើទទួលបានជោគជ័យ និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្មអាចមានភាពចាំបាច់ក្នុងការស្វែងរកជំនួយពីអ្នកជំនាញផ្នែកគណនេយ្យក្នុងស្រុក ឬ បរទេស បន្ថែមពីលើមន្ត្រីបច្ចេកទេសរបស់ខ្លួនដែលមានស្រាប់។

ក្រុមការងារបណ្តុះបណ្តាលស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា

ក្រុមការងារបណ្តុះបណ្តាលនិងការិយាល័យជំនាញនៃនិយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម នឹងមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាល, ការកសាងសមត្ថភាព និងការគ្រប់គ្រង

ការផ្លាស់ប្តូរ។ ដើម្បីធានាបានប្រសិទ្ធភាពនៃការងារបណ្តុះបណ្តាល និងការកសាងសមត្ថភាពរបស់គណនេយ្យករជំនាញនិងអ្នកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពាក់ព័ន្ធនឹងស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ ការចូលរួមសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធពីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ពិតជាមានភាពចាំបាច់។

ផែនការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ អាចនឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយនិយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយវិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ នឹងនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាសារវ័ន្តចំពោះការរាយការណ៍អំពីចំណូលនិងចំណាយ គណនេយ្យ និងការរាយការណ៍សវនកម្ម។ ការផ្លាស់ប្តូរទៅលើរបៀបដែលគណនេយ្យបំពេញមុខងារ និងរបៀបដែលនីតិវិធីការងារកំពុងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយភាគីពាក់ព័ន្ធនាពេលបច្ចុប្បន្ន នឹងកើតមានឡើងជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជាមូលដ្ឋានបង្គរ ទាំងក្នុងនិងក្រៅរាជរដ្ឋាភិបាល។ គំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះនឹងបង្កើតឱ្យមានជាគោលនយោបាយ, រចនាសម្ព័ន្ធ, នីតិវិធីការងារ និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្មី សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈ នឹងទាមទារឱ្យមាននូវកម្មវិធីសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ, ការកសាងសមត្ថភាព និងការទំនាក់ទំនងសម្រាប់បុគ្គលិកផ្នែកគណនេយ្យនិងបុគ្គលិកផ្នែកកាន់បញ្ជីគណនេយ្យនៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាក្រុមហ៊ុនភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ និងវិទ្យាស្ថានណាមួយ។ ការសម្របសម្រួលនិងការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីទាំងនេះតម្រូវឱ្យបុគ្គលិកមានការតាំងចិត្ត និងការខិតខំប្រឹងប្រែងខ្ពស់ដើម្បីបំពេញការងារពេញម៉ោងក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណាក់កាល អនុវត្ត និងចាប់ផ្តើមដំណើរការ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងកៀរគរនូវធនធានអ្នកជំនាញមកពីវិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ការរៀបចំផែនការនិងការរៀបចំកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព និងការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរដែលត្រូវបានអភិវឌ្ឍជាពិសេសសម្រាប់ស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងលើការងារគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ នឹងរួមបញ្ចូលនូវតុជំនួយ (Help Desk) សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ននិងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ដែលនឹងត្រូវដំណើរការដោយនិយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ដោយទទួលបានការជួយគាំទ្រពីអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ។ ការងារនេះក៏នឹងអាចទទួលបានជំនួយពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាផងដែរ។

ការអនុវត្តស្តង់ដា ត្រូវការជាចាំបាច់នូវការរៀបចំផែនការមួយប្រកបដោយការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងវិធីសាស្ត្រដែលបានកំណត់ច្បាស់លាស់មួយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងរយៈពេលអន្តរកាលសម្រាប់មន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាលនិងភាគីពាក់ព័ន្ធខាងក្រៅ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាចដោះស្រាយបញ្ហានេះបានតាមរយៈការចូលរួមពីមន្ត្រី ការកសាងសមត្ថភាព និងការទំនាក់ទំនងឱ្យបានសមស្រប។ អន្តរាគមន៍ទាំងនេះនឹងផ្តល់ការទទួលយកចាំបាច់ពីសំណាក់ភាគីពាក់ព័ន្ធពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន និងគួររៀបចំមន្ត្រីដើម្បីត្រៀមខ្លួនឱ្យបានរួចជាស្រេច សម្រាប់ដំណើរផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់បរិយាកាសស្តង់ដាថ្មី។

៦.២. ធាតុចំណាយនៃកំណែទម្រង់

១. ប្រព័ន្ធ FMIS ត្រូវបានរៀបចំផែនការថវិកានិងកំពុងដាក់ឱ្យអនុវត្ត – មិនគួរមានចំណាយបន្ថែមគួរឱ្យកត់សម្គាល់។

២. កំណែទម្រង់ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ កំពុងស្ថិតក្រោមការរៀបចំ និងទទួលបានជំនួយពីទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ – មិនគួរមានចំណាយបន្ថែមគួរឱ្យកត់-សម្គាល់។

៣. ការរៀបចំសៀវភៅណែនាំ និងឯកសារបណ្តុះបណ្តាល ការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ និងមន្ត្រីប្រតិបត្តិការ អ្នកនយោបាយ ភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត នៅក្នុងទស្សនាទានប្រព័ន្ធគណនេយ្យ នីតិវិធីការងារ ការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង វិធីសាស្ត្រគណនេយ្យថ្មី – នេះគឺជាការងារមួយដែលត្រូវការពេលវេលានិងត្រូវចំណាយច្រើន និងគួរទទួលបានការវិចារណាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ មុននឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាមូលដ្ឋានបង្គរណាមួយ ឬស្តង់ដាមូលដ្ឋានបង្គរទាំងអស់។ ស្តង់ដានីមួយៗនឹងមានលទ្ធផលចំណាយ ហើយត្រូវបានវាយតម្លៃផ្សេងៗពីគ្នាផងដែរ។

៤. ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមគ្រូបង្គោល និងតុជំនួយ – ដូចចំណុចទាំងបីខាងលើ

៥. ការគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ – ដូចចំណុចទាំងបីខាងលើ

៦. កម្រៃសេវាប្រឹក្សាយោបល់ – ដូចចំណុចទាំងបីខាងលើ។ កម្រៃសេវាប្រឹក្សាយោបល់ទាំងអស់ទំនងជាមិនទទួលបានការរ៉ាប់រងពីដៃគូអន្តរជាតិនោះទេ ដូច្នេះរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវពិចារណាលើការចូលរួមវិភាគទានដល់ខ្ទង់ចំណាយនេះ និងរួមបញ្ចូលផែនការថវិកាមួយទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៤។

ឯកសារនេះនឹងមិនមានការរៀបចំនូវការប៉ាន់ស្មានចំណាយ សម្រាប់ការណែនាំស្ដីពីស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរនោះទេ។ ខណៈការអនុវត្តទំនងជាមិនអាចចាប់ផ្ដើមបានក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំខាងមុខ ដូច្នេះ ការប៉ាន់ស្មានចំណាយនឹងមានភាពខុសគ្នា ចាប់ពីពេលនេះរហូតដល់ពេលវេលាដាក់ឱ្យអនុវត្ត។ ការពិចារណាគួរត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីធានាថា ផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់-កាលទី៤ នឹងរួមបញ្ចូលឯកសារយោងចំពោះគំនិតផ្ដួចផ្ដើមនេះ។

ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ដោយសារតែស្តង់ដានីមួយៗមានដំណើរការនៃការអនុវត្តនិងលទ្ធផលចំណាយរៀងៗខ្លួន ដូច្នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលចាំបាច់ត្រូវប៉ាន់ស្មានអំពីចំណាយ នៅពេលធ្វើការអភិវឌ្ឍស្តង់ដា។

ជំពូកទី៧
សកម្មភាពសង្ខេប

តារាងខាងក្រោមបង្ហាញពីសកម្មភាពសង្ខេបដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក្នុងដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ស្របតាមបន្ទាត់ពេលវេលាដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់សម្រាប់ការអនុវត្តពេញលេញត្រឹមឆ្នាំ២០៣១។ បន្ទាត់ពេលវេលានេះអាចនឹងមានការប្រែប្រួល ដើម្បីសម្របទៅតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ល.រ	សកម្មភាព	ស្ថាប័ន	ពេលវេលា
១.	យល់ព្រម និងបញ្ចប់យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអនុវត្តស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជាមូលដ្ឋានបង្គរ តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ និងកិច្ចពិភាក្សាជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។	ន.គ.ស ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	៣១ ធ្នូ ២០២១
២.	ធានាថា គំនិតផ្តួចផ្តើមត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពរួម ដំណាក់កាលទី៤ ជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។	ន.គ.ស	ធ្នូ ២០២១
៣.	ធានាថា ការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ត្រូវបានរៀបចំនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈថ្មី។	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	ធ្នូ ២០២១
៤.	បញ្ចប់ការដាក់ឱ្យដំណើរការ និងការអនុវត្តពេញលេញនៃប្រព័ន្ធ FMIS។	អគ្គ.ថវិកា និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	ចុងឆ្នាំ ២០២១
៥.	បញ្ចប់ការអនុវត្តពេញលេញនៃ គណនីទោលរតនាគារជាមួយវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ពេញលេញទៅលើរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។	អគ្គ.រតនាគារជាតិ	ចុងឆ្នាំ ២០២១
៦.	បញ្ចប់ការអនុវត្តពេញលេញនៃស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា – ដំណាក់កាលទី១	អគ្គ.រតនាគារជាតិ និង ន.គ.ស	ចុងឆ្នាំ ២០២២

៧.	រៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅណែនាំ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការកាន់បញ្ជីកាគណនេយ្យ និងការអនុវត្តគណនេយ្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ អនុលោមតាមច្បាប់និងឧត្តមានុវត្តន៍។	អគ្គ.រតនាគារជាតិ ជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល	ចុងឆ្នាំ ២០២១
៨.	បង្កើតក្រុមការងារគ្រប់គ្រងគម្រោង ដោយអនុញ្ញាតឱ្យមានពេលវេលាសមស្របដើម្បីរៀបចំផែនការ និងជ្រើសរើសធនធានចាំបាច់ សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ ប្រកបដោយភាពរលូន។	ន.គ.ស	ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០២៣
៩.	ធានាផែនការថវិកា សម្រាប់ការអនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើម និងសកម្មភាព។	ន.គ.ស និង អគ្គ.ថវិកា	ជារៀងរាល់ឆ្នាំ
១០.	ឯកភាពលើការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ជាមួយដៃគូម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ។	ន.គ.ស	បន្ត
១១.	អភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព និងគ្រប់គ្រងការផ្លាស់ប្តូរ – សម្រាប់គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ និងគណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ។	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	ចាប់ពី ០១ មករា ២០២២ តទៅ
១២.	ចរចាជាមួយគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងអង្គភាពសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល ដើម្បីធានាថា គណនីតារាងតុល្យការដើមគ្រា ត្រូវបានរៀបចំនៅក្នុងពេលវេលាដ៏ល្អ ជាពិសេសចំពោះអគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងអគ្គ-នាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងគ្រប់គ្រងបំណុល។	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	បន្ត
១៣.	ពិនិត្យឡើងវិញលើប្លង់គណនេយ្យ ដើម្បីធានាថា ប្លង់គណនេយ្យគាំទ្រដល់គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ។	អគ្គ.រតនាគារជាតិ និង អគ្គ.ថវិកា	២០២២
១៤.	អនុវត្តដំណាក់កាលទី២ – គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	២០២៥-២០២៧

១៥.	អនុវត្តដំណាក់កាលទី៣ – គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរកែសម្រួល	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	២០២៨-២០៣០
១៦.	អនុវត្តដំណាក់កាលទី៤ – គណនេយ្យមូលដ្ឋានបង្គរ	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	២០៣១-២០៣៣
១៧.	តាមដានវឌ្ឍនភាព និងចាត់វិធានការដ៏ត្រឹមត្រូវ	ន.គ.ស និង អគ្គ.រតនាគារជាតិ	បន្ត

និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ត្រូវសម្របសម្រួលជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការរៀបចំផែនការអនុវត្តសកម្មភាពលម្អិត ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះឱ្យទទួលបានជោគជ័យ។ ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពលម្អិតនេះត្រូវរៀបចំសម្រាប់មួយដំណាក់កាលម្តង។ ចំពោះមុខ និយ័តករគណនេយ្យនិងសវនកម្មត្រូវសម្របសម្រួលជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពលម្អិតសម្រាប់ដំណាក់កាលទី២÷ គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១÷ ការពិពណ៌នាអំពីស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈមូលដ្ឋានបង្គរ

សម្រាប់គោលបំណងជាការផ្ទៀងផ្ទាត់ និងសម្រួលដល់ការយល់ដឹងឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយអំពីគោលបំណងនៃស្តង់ដាមូលដ្ឋានបង្គរ តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញអំពីគោលបំណង និងវិសាលភាពសង្ខេបនៃស្តង់ដាគណនេយ្យអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យសាធារណៈនាពេលបច្ចុប្បន្នទាំងអស់ គិតត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១។

១.	**ការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់មធ្យោបាយដែលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅគួរត្រូវបានដាក់បង្ហាញ ក្នុងគោលដៅធានានូវភាពដែលអាចប្រៀបធៀបគ្នាបាន ជាមួយនឹងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៃការិយបរិច្ឆេទមុនៗរបស់ស្ថាប័ន និងជាមួយនឹងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នផ្សេងទៀត។ ដើម្បីសម្រេចបានគោលបំណងនេះ ស្តង់ដាបានកំណត់ការពិចារណាទូទៅសម្រាប់ការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ការណែនាំអំពីរចនាសម្ព័ន្ធនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់អប្បបរមាសម្រាប់ខ្លឹមសារដែលត្រូវបានរៀបចំតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ។ *វិសាលភាព÷* អនុវត្តចំពោះរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងទូទៅទាំងអស់ដែលត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដា IPSAS។
២.	**របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់** *គោលបំណង÷* ដើម្បីតម្រូវឱ្យមានការផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរសាច់ប្រាក់ជាប្រវត្តិសាស្ត្រ និងសាច់ប្រាក់សមមូលរបស់ស្ថាប័ន តាមរយៈរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ដែលធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លំហូរសាច់ប្រាក់ពីសកម្មភាពប្រតិបត្តិការ សកម្មភាពវិនិយោគ និងសកម្មភាពហិរញ្ញប្បទាន ក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទ។ ព័ត៌មាននេះមានសារៈសំខាន់ចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់ តាមរយៈការផ្តល់នូវព័ត៌មានសម្រាប់គោលបំណងគណនេយ្យភាព និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត។ របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ កំណត់÷ ក) ប្រភពនៃលំហូរចូលសាច់ប្រាក់ ខ) គណនីដែលសាច់ប្រាក់ត្រូវបានចំណាយនៅក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទរាយការណ៍ និង

	គ) សមតុល្យសាច់ប្រាក់ នាកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន តាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់មួយ ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃស្តង់ដា និងត្រូវដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់នេះ ជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃរបាយការណ៍ សម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទនីមួយៗដែលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានដាក់បង្ហាញ។
៣.	**គោលនយោបាយគណនេយ្យ ការផ្លាស់ប្តូរការប៉ាន់ស្មានគណនេយ្យ និងកំហុសឆ្គង** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការជ្រើសរើស និងការផ្លាស់ប្តូរគោល-នយោបាយគណនេយ្យ ជាមួយគ្នានឹង÷ ក) ប្រព្រឹត្តកម្មគណនេយ្យ និងការលាតត្រដាងអំពីការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយគណនេយ្យ ខ) ការផ្លាស់ប្តូរការប៉ាន់ស្មានគណនេយ្យ និង គ) ការកែតម្រូវកំហុសឆ្គង។ ស្តង់ដាមានគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពពាក់ព័ន្ធ និងការបង្ហាញដ៏ស្មោះត្រង់នៃរបាយ-ការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នមួយ និងភាពដែលអាចប្រៀបធៀបគ្នាបាននៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងនោះ នាឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ និងជាមួយនឹងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នផ្សេងទៀត។ *វិសាលភាព÷* អនុវត្តចំពោះការជ្រើសរើស និងការអនុវត្តគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយគណនេយ្យ ការផ្លាស់ប្តូរការប៉ាន់ស្មានគណនេយ្យ និងការកែតម្រូវកំហុសឆ្គងដែលបានកើតឡើងនាការិយបរិច្ឆេទមុន។
៤.	**ឥទ្ធិពលនៃការផ្លាស់ប្តូរអត្រាប្តូរប្រាក់បរទេស** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់របៀបបញ្ចូលប្រតិបត្តិការជារូបិយបណ្ណបរទេស និងប្រតិបត្តិការបរទេសទៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នមួយ និងរបៀបបកប្រែរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទៅជារូបិយបណ្ណសម្រាប់បង្ហាញ។ បញ្ហាចម្បង គឺថាតើអត្រាប្តូរប្រាក់អ្វីដែលត្រូវយកមកប្រើ និងរបៀបរាយការណ៍អំពីឥទ្ធិពលដែលកើតមានលើការផ្លាស់ប្តូរអត្រាប្តូរប្រាក់នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

	វិសាលភាព÷ ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដា ក្នុងការ÷ ក) អនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ប្រតិបត្តិការនិងសមតុល្យជារូបិយបណ្ណបរទេស (លើកលែងតែប្រតិបត្តិការដេរីវេទីវ និងសមតុល្យទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃស្តង់ដា IPSAS – ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ) ខ) បកប្រែលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃប្រតិបត្តិការបរទេសដែលត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័ន តាមរយៈការរួមបញ្ចូល ឬវិធីសាស្ត្រមូលធន និង គ) បកប្រែលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុនិងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័ន ទៅជារូបិយបណ្ណសម្រាប់បង្ហាញ។
៥.	**បន្ទុកលើប្រាក់កម្ចី** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យសម្រាប់បន្ទុកលើប្រាក់កម្ចី។ ជាទូទៅ វាតម្រូវឱ្យមានការចំណាយភ្លាមៗនៃបន្ទុកលើប្រាក់កម្ចី ប៉ុន្តែក៏អនុញ្ញាតឱ្យមានមូលធនភាវូបនីយកម្មនៃបន្ទុកលើប្រាក់កម្ចីដែលកើតឡើងដោយផ្ទាល់ពីការទិញ ការសាងសង់ ឬ ការផលិតទ្រព្យសកម្មមួយដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ – ឧទាហរណ៍ ទ្រព្យសកម្មមួយដែលត្រូវការពេលវេលាច្រើន ដើម្បីរួចរាល់សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ឬការលក់ ទៅតាមការគ្រោងទុក។ *វិសាលភាព÷* អនុវត្តចំពោះការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់បន្ទុកលើប្រាក់កម្ចី។
៦.	ត្រូវបានជំនួសដោយ IPSAS 35
៧.	ត្រូវបានជំនួសដោយ IPSAS 36
៨.	ត្រូវបានជំនួសដោយ IPSAS 36
៩.	**ចំណូលពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យសម្រាប់ចំណូលដែលកើតឡើងពីប្រតិបត្តិការនិងព្រឹត្តិការណ៍ដោះដូរ។

	ប្រតិបត្តិការដោះដូរមួយ គឺជាប្រតិបត្តិការដែលស្ថាប័នមួយទទួលបានទ្រព្យសកម្ម ឬ សេវា ឬ មានបំណុលដែលត្រូវបានលុបបំបាត់ ហើយស្ទើរតែផ្តល់នូវតម្លៃស្មើដោយផ្ទាល់ (ក្នុងទម្រង់ជាសាច់ប្រាក់ ទំនិញ សេវា ឬការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម ទៅកាន់ស្ថាប័នផ្សេងទៀត ជាការដោះដូរ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ចំណូលដែលកើតឡើងពីប្រតិបត្តិការ ឬ ព្រឹត្តិការណ៍ដោះដូរ ដូចខាងក្រោម÷ ក) ការផ្តល់សេវា ខ) ការលក់ទំនិញ និង គ) ការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មរបស់ស្ថាប័ន ដោយស្ថាប័នផ្សេងទៀត ដែលនាំឱ្យកើតមានការប្រាក់ សួយសារ និងភាគលាភ ឬ ការបែងចែកប្រហាក់ប្រហែល។ សូមកត់សម្គាល់ថា គណនីជាក់លាក់ត្រូវបានបរិយាយនៅក្នុងស្តង់ដាផ្សេងទៀត (ឧទាហរណ៍ចំណេញដែលកើតឡើងពីការលក់ទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ) និងជាលទ្ធផល ត្រូវបានដកចេញពីស្តង់ដានេះ។
១០.	**ការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេសដែលមានអតិផរណាខ្ពស់** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម និងរបាយ-ការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែករបស់ស្ថាប័នមួយ ដែលរូបិយបណ្ណមុខងាររបស់ខ្លួនប្រឈមនឹងអតិផរណាខ្ពស់ និងនៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចឈប់ប្រឈមនឹងអតិផរណាខ្ពស់។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនតាមស្តង់ដាមូលដ្ឋានបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាចំពោះរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ រាប់បញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍រួមរបស់ស្ថាប័នដែលរូបិយបណ្ណមុខងាររបស់ខ្លួនគឺជារូបិយបណ្ណរបស់ប្រទេសដែលមានអតិផរណាខ្ពស់។
១១.	**កិច្ចសន្យាសាងសង់** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យសម្រាប់ថ្លៃដើម និងចំណូលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យាសាងសង់។ ស្តង់ដា÷ ក) កំណត់កិច្ចព្រមព្រៀងដែលនឹងត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជាកិច្ចសន្យាសាងសង់

	ខ) ផ្តល់ការណែនាំស្តីពីប្រភេទកិច្ចសន្យាសាងសង់ដែលអាចកើតឡើងក្នុងវិស័យសាធារណៈ និង គ) បញ្ជាក់មូលដ្ឋានសម្រាប់ការទទួលស្គាល់និងការលាតត្រដាងអំពីចំណាយកិច្ចសន្យា និង ចំណូលកិច្ចសន្យា បើមានភាពពាក់ព័ន្ធ។ បញ្ហាចម្បងក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់កិច្ចសន្យាសាងសង់ គឺការបែងចែកថ្លៃដើមនៃការសាងសង់ ទៅកាន់ការិយបរិច្ឆេទរាយការណ៍ដែលការងារត្រូវបានអនុវត្ត និងការទទួលស្គាល់ចំណាយពាក់ព័ន្ធ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ តាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់កិច្ចសន្យាសាងសង់។
១២.	**សន្និធិ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យត្រឹមត្រូវសម្រាប់សន្និធិ– ចំនួនថ្លៃដើមដែលត្រូវទទួលស្គាល់ជាទ្រព្យសកម្មមួយ និងយោងទៅពេលខាងមុខ រហូតចំណូលពាក់ព័ន្ធត្រូវបានទទួលស្គាល់។ ស្តង់ដាផ្តល់ការណែនាំអំពីការកំណត់ថ្លៃដើម និងការទទួលស្គាល់បន្ត ជាចំណាយរួមបញ្ចូលទាំងការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្ម ទៅជាតម្លៃទទួលស្គាល់ពិត។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលអនុវត្តស្តង់ដាមូលដ្ឋានបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាសម្រាប់សន្និធិទាំងអស់ លើកលែងតែការងារកំពុងដំណើរការលើកិច្ចសន្យាសាងសង់ (IPSAS), ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (IPSAS និង 41), ទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពកសិកម្ម និងកសិផល (IPSAS) និងការងារកំពុងដំណើរការសម្រាប់សេវា ដោយគ្មាន ឬ មានតម្លៃពិត។
១៣.	**ភតិសន្យា** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងការលាតត្រដាងសមស្រប ពាក់ព័ន្ធនឹងភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យាកិច្ចប្រតិបត្តិការ ទាំងសម្រាប់ភតិបតី និងភតិកៈ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ភតិសន្យាទាំងអស់ជាជាង÷ ក) ភតិសន្យាដើម្បីស្វែងរក ឬ ប្រើប្រាស់រ៉ែ ប្រេង ឧស្ម័ន និងធនធានប្រហាក់ប្រហែល និង

	ខ) កិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណសម្រាប់ខ្សែភាពយន្ត, ទស្សនីយភាព, ការថតខ្សែភាពយន្ត, ខ្សែភាពយន្ត, អត្ថបទសរសេរ, ប៉ាតង់ និងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។ គ) ទ្រព្យវិនិយោគ និងទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រដែលត្រូវបានរក្សាទុកដោយភតិបតី និងភតិកៈ។
១៤.	**ព្រឹត្តិការណ៍បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់ពេលវេលាដែលស្ថាប័នមួយគួរកែតម្រូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនសម្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍ និងការលាតត្រដាងដែលស្ថាប័នមួយគួរធ្វើ សម្រាប់កាលបរិច្ឆេទដែលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិក្នុងការចេញផ្សាយ និងសម្រាប់ព្រឹត្តិការណ៍បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍។ នៅពេលដែលការសន្មតអំពីនិរន្តរភាព មិនមានភាពសមស្រប ស្ថាប័នមិនត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននិរន្តរភាពទេ។ ព្រឹត្តិការណ៍បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយណាដែលសមប្រកប និងមិនសមប្រកប ដែលកើតឡើងរវាងកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍និងកាលបរិច្ឆេទដែលរបាយ-ការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិក្នុងការចេញផ្សាយ។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យ និងការលាតត្រដាងអំពីព្រឹត្តិការណ៍បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទរាយការណ៍។
១៥.	ត្រូវបានជំនួសដោយ IPSAS 28 & 30
១៦.	**ទ្រព្យវិនិយោគ** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យនិងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការលាតត្រដាងសម្រាប់ទ្រព្យវិនិយោគ។ ទ្រព្យវិនិយោគ គឺជាទ្រព្យដែលត្រូវបានរក្សាទុក ដើម្បីទទួលបានកម្រៃពីការជួល ឬសម្រាប់ការកើនឡើងតម្លៃមូលធន ជាជាងសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងការផ្តល់ការលក់ ឬសេវា ឬសម្រាប់គោលបំណងរដ្ឋបាល ឬសម្រាប់ការលក់ជាសកម្មភាពប្រតិបត្តិការធម្មតា។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ទ្រព្យវិនិយោគ។

១៧.	**ទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យសម្រាប់ទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ ដូច្នេះ អ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អាចស្វែងយល់ព័ត៌មានអំពីការវិនិយោគរបស់ស្ថាប័នមួយទៅលើទ្រព្យសកម្ម និងការផ្លាស់ប្ដូរការវិនិយោគទាំងនេះ។ បញ្ហាគណនេយ្យចម្បងគឺការទទួលស្គាល់ទ្រព្យសកម្ម ការកំណត់តម្លៃទីផ្សារ និងចំណាយរំលស់ និងការខាតបង់លើការធ្លាក់ចុះតម្លៃដែលត្រូវអនុវត្តគណនេយ្យ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ទ្រព្យ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ លើកលែងតែនៅពេលដែលស្តង់ដា IPSAS ផ្សេងទៀត តម្រូវឱ្យមានប្រព្រឹត្តកម្មគណនេយ្យផ្សេងពីនេះ និងពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យសកម្មបេតិកភណ្ឌដែលមិនស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃស្តង់ដា។
១៨.	**ការរាយការណ៍តាមផ្នែក** *គោលបំណង÷* ដើម្បីបង្កើតគោលការណ៍ សម្រាប់រាយការណ៍ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ផ្នែកនៃអាជីវកម្ម។ ផ្នែកនៃអាជីវកម្ម គឺជាសកម្មភាព ឬក្រុមសកម្មភាពដាច់ដោយឡែកមួយរបស់ស្ថាប័នមួយ ដែលវាមានភាពសមស្របដើម្បីរាយការណ៍ដាច់ដោយឡែកអំពីព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីវាយតម្លៃពីសមិទ្ធកម្មការងារនាពេលកន្លងមករបស់ស្ថាប័ន ក្នុងការសម្រេចបាននូវគោលបំណង និងការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួនអំពីការបែងចែកធនធាននាពេលអនាគត។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានតាមផ្នែក។
១៩.	**សំវិធានធន បំណុលយថាហេតុ និងទ្រព្យសកម្មយថាហេតុ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់និយមន័យអំពីសំវិធានធន បំណុលយថាហេតុ និងទ្រព្យសកម្មយថាហេតុ និងកំណត់ស្ថានភាពដែលសំវិធានធនគួរត្រូវបានទទួលស្គាល់និងវាស់វែង និងរបៀបដែលសំវិធានធន បំណុលយថាហេតុ និងទ្រព្យសកម្មយថាហេតុ ត្រូវបានលាតត្រដាង។ ស្តង់ដាក៏បានតម្រូវឱ្យមានការលាតត្រដាងព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីយថាហេតុនៅក្នុងកំណត់សម្គាល់

	លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់អាចយល់ពីចរិកលក្ខណៈ, ពេលវេលា និងចំនួននៃយថាហេតុទាំងនោះ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់សំវិធានធន, បំណុលយថាហេតុ និងទ្រព្យសកម្មយថាហេតុ លើកលែងតែស្ថិតក្រោមកាតព្វកិច្ចសុខុមាលភាពសង្គម, កិច្ចសន្យាប្រតិបត្តិ, កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ឬពន្ធសមមូល, អត្ថប្រយោជន៍និយោជិត ឬ ស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃស្តង់ដា IPSAS ផ្សេងទៀត។
២០.	**ការលាតត្រដាងអំពីភាគីពាក់ព័ន្ធ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីតម្រូវឱ្យមានការលាតត្រដាងអំពីការកើតឡើងនូវទំនាក់ទំនងរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ នៅពេលមានការគ្រប់គ្រង និងការលាតត្រដាងព័ត៌មានអំពីប្រតិបត្តិការរវាងស្ថាប័ននិងភាគីពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួនក្នុងស្ថានភាពជាក់លាក់។ ជាការតម្រូវសម្រាប់គោលបំណងគណនេយ្យភាពបញ្ហាចម្បង គឺការកំណត់ថាតើភាគីមួយណាជាអ្នកគ្រប់គ្រង ឬមានឥទ្ធិពលជាសារវ័ន្តលើស្ថាប័នរាយការណ៍ និងការកំណត់ថាតើព័ត៌មានអ្វីដែលគួរត្រូវបានលាតត្រដាងអំពីប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីទាំងនោះ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការលាតត្រដាងព័ត៌មានអំពីប្រតិបត្តិការរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងប្រតិបត្តិការជាក់លាក់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។
២១.	**ការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលមិនបង្កើតសាច់ប្រាក់** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់នីតិវិធីក្នុងការកំណត់ថាតើទ្រព្យសកម្មមួយដែលមិនបង្កើតសាច់-ប្រាក់ ត្រូវបានធ្លាក់ចុះតម្លៃ ឬក៏អត់ និងដើម្បីធានាថា ការខាតបង់លើការធ្លាក់ចុះតម្លៃ ត្រូវបានទទួលស្គាល់។ ស្តង់ដាក៏បានកំណត់ថាតើនៅពេលណាដែលស្ថាប័នមួយត្រូវបង្វិលត្រលប់មកវិញនូវការខាតបង់លើការធ្លាក់ចុះតម្លៃ និងកំណត់ការលាតត្រដាង។ ទ្រព្យសកម្មដែលបង្កើតសាច់ប្រាក់ គឺជាទ្រព្យសកម្មទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានរក្សាទុក ក្នុងគោលបំណងសំខាន់ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញ។

	វិសាលភាព៖ ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ តាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលមិនបង្កើតសាច់ប្រាក់ លើកលែងតែសន្និធិ (IPSAS), ទ្រព្យសកម្មពីកិច្ចសន្យាសាងសង់ (IPSAS), ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដា IPSAS, ទ្រព្យវិនិយោគ (IPSAS) ឬ ស្តង់ដា IPSAS ផ្សេងទៀត។
២២.	**ការលាតត្រដាងអំពីព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ - វិស័យរដ្ឋាភិបាលទូទៅ** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការលាតត្រដាង នៅពេលដែលរាជរដ្ឋាភិបាលជ្រើសរើសក្នុងការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានអំពីវិស័យរដ្ឋាភិបាលទូទៅ នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមរបស់ខ្លួន។ វាពាក់ព័ន្ធនឹងតម្លាភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្តល់ការយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរអំពីទំនាក់ទំនងរវាងសកម្មភាពទីផ្សារ និងសកម្មភាពមិនមែនទីផ្សាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងរវាងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជាមួយនឹងមូលដ្ឋានស្ថិតិនៃការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ *វិសាលភាព៖* នៅពេលដែលរាជរដ្ឋាភិបាលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ហើយជ្រើសរើសក្នុងការលាតត្រដាងព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុអំពីវិស័យរដ្ឋាភិបាលទូទៅ នោះរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវអនុវត្តបែបនេះ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដានេះ។
២៣.	**ចំណូលពីប្រតិបត្តិការដែលមិនមែនជាការដោះដូរ (ពន្ធ និងការផ្ទេរ)** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអំពីចំណូលពីប្រតិបត្តិការដែលមិនមែនជាការដោះដូរ ជាជាងប្រតិបត្តិការដែលនាំឱ្យកើតមានការរួមបញ្ចូលចំណាយសាធារណៈ។ ស្តង់ដាដោះស្រាយបញ្ហាដែលត្រូវយកមកពិចារណាក្នុងការទទួលស្គាល់ និងការវាស់វែងចំណូលពីប្រតិបត្តិការដែលមិនមែនជាការដោះដូរ រួមបញ្ចូលទាំងការកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃការចូលរួមវិភាគទានពីម្ចាស់ផងដែរ។ ប្រតិបត្តិការដែលមិនមែនជាការដោះដូរ គឺជាប្រតិបត្តិការទាំងឡាយណាដែលគ្មានការដោះដូរណាមួយដែលមានតម្លៃស្មើឡើយ។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ចំណូលពីប្រតិបត្តិការដែលមិនមែនជាការដោះដូរ។

២៤.	**ការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានអំពីផែនការថវិកានៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ** *គោលបំណង៖* ដើម្បីធានាថា របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ រួមបញ្ចូលនូវការប្រៀបធៀបផែនការថវិកា និងចំនួនទឹកប្រាក់ជាក់ស្តែងដែលកើតឡើងពីការអនុវត្តផែនការថវិការបស់ស្ថាប័នដែលត្រូវបានតម្រូវ ឬ ជ្រើសរើសក្នុងការផ្សព្វផ្សាយផែនការថវិកាដែលបានអនុម័តរបស់ខ្លួនជាសាធារណៈ។ ស្តង់ដាក៏បានតម្រូវឱ្យមានការលាតត្រដាងអំពីភាពខុសគ្នាជាសារវន្តរវាងផែនការថវិកានិងចំនួនទឹកប្រាក់ជាក់ស្តែងផងដែរ។ គោលបំណងនៃការលាតត្រដាងនេះគឺដើម្បីធានាថាស្ថាប័នមានការទទួលខុសត្រូវលើកាតព្វកិច្ចគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពរបស់ខ្លួន។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដា។ ស្តង់ដាអនុវត្តចំពោះស្ថាប័នសាធារណៈដែលត្រូវបានតម្រូវ ឬ ជ្រើសរើសក្នុងការផ្សព្វផ្សាយផែនការថវិកាដែលបានអនុម័តរបស់ខ្លួនជាសាធារណៈ។
២៥.	ត្រូវបានជំនួសដោយ IPSAS 39
២៦.	**ការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលបង្កើតសាច់ប្រាក់** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់នីតិវិធីដែលស្ថាប័នមួយអនុវត្ត ក្នុងការកំណត់ថាតើទ្រព្យសកម្មមួយដែលបង្កើតសាច់ប្រាក់ ត្រូវបានធ្លាក់ចុះតម្លៃ ឬក៏អត់ និងដើម្បីធានាថា ការខាតបង់លើការធ្លាក់ចុះតម្លៃ ត្រូវបានទទួលស្គាល់។ ស្តង់ដាក៏អនុវត្តនៅពេលដែលការខាតបង់ ត្រូវបានបង្វិលត្រលប់មកវិញ និងកំណត់ការលាតត្រដាង។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ការធ្លាក់ចុះតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលបង្កើតសាច់ប្រាក់ លើកលែងតែសន្និធិ (IPSAS), ទ្រព្យសកម្មពីកិច្ចសន្យាសាងសង់ (IPSAS), ទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដា IPSAS, ទ្រព្យវិនិយោគ (IPSAS), ទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រក្រោមវិសាលភាពនៃវិស័យកសិកម្ម (IPSAS), ទ្រព្យសកម្មដែលកើតឡើងពីអត្ថប្រយោជន៍និយោជិត (IPSAS 9) ឬ ស្តង់ដា IPSAS ផ្សេងទៀត។ គណនីផ្សេងទៀតដែលមិនស្ថិតក្រោមវិសាលភាព រួមមាន ទ្រព្យសកម្មពន្ធពន្យារ, ថ្លៃដើមនៃការទិញពន្យារ និងទ្រព្យសកម្មអរូបី ដែលកើតឡើងពីសិទ្ធិកិច្ចសន្យារបស់អ្នកធានា។

២៧.	**វិស័យកសិកម្ម** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យនិងការលាតត្រដាងសម្រាប់សកម្មភាពកសិកម្មដែលស្ថាប័នបានអនុវត្ត។ សកម្មភាពទាំងនេះជាទូទៅមិនមែនជាការធ្វើអាជីវកម្មឡើយ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់គណនីខាងក្រោម នៅពេលគណនីទាំងនេះជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពកសិកម្ម ដូចជា ទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រ (លើកលែងតែរុក្ខជាតិដែលផ្តល់ទិន្នផលលើសពីមួយការិយបរិច្ឆេទ) និងផលិតផលកសិកម្មនាពេលប្រមូលផល។
២៨.	**ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ÷ ការដាក់បង្ហាញ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីបង្កើតគោលការណ៍សម្រាប់ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងការដាក់បង្ហាញឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ជាបំណុល ឬ ទ្រព្យសកម្ម/ មូលធនសុទ្ធ និងសម្រាប់ការកាត់កងទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និងបំណុលហិរញ្ញវត្ថុ។ ការអនុវត្តចំពោះឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ វាក៏គ្របដណ្តប់ផងដែរលើការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ការប្រាក់, ភាគលាភ ឬ ការចូលរួមវិភាគទានប្រហាក់ប្រហែល, ការខាតបង់ និងចំណេញ និងស្ថានភាពដែលទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុនិងបំណុលហិរញ្ញវត្ថុ គួរត្រូវបានកាត់កង។ គោលការណ៍នៃស្តង់ដានេះ បំពេញបន្ថែមឱ្យស្តង់ដា IPSAS÷ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ÷ ការទទួលស្គាល់ និងការវាស់វែង និងស្តង់ដា IPSAS÷ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ÷ ការលាតត្រដាង។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាចំពោះឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ លើកលែងតែទិដ្ឋភាពជាក់លាក់មួយចំនួនសម្រាប់ស្ថាប័នដែលស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃស្តង់ដា IPSAS÷ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែក, ស្តង់ដា IPSAS÷ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម និងស្តង់ដា IPSAS 6÷ ការវិនិយោគនៅក្នុងញាតិសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនរួមទុន ក៏ដូចជាស្តង់ដា IPSAS 9÷ អត្ថប្រយោជន៍សង្គម និងកាតព្វកិច្ចជាក់លាក់ដែលកើតឡើងពីកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង។
២៩.	ត្រូវបានជំនួសដោយ IPSAS 41
៣០.	**ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ÷ ការលាតត្រដាង**

	គោលបំណង÷ ដើម្បីតម្រូវឱ្យស្ថាប័នផ្តល់ការលាតត្រដាងនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន ដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់អាចវាយតម្លៃពី÷ ក) ភាពជាសារវ័ន្តនៃឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័ន និង ខ) ចរិតលក្ខណៈ និងវិសាលភាពនៃហានិភ័យដែលកើតឡើងពីឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលស្ថាប័នប្រឈមនៅក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទនិងចុងការិយបរិច្ឆេទរាយការណ៍ ជាមួយនឹងរបៀបដែលស្ថាប័នគ្រប់គ្រងហានិភ័យទាំងនោះ។ គោលការណ៍នៃស្តង់ដានេះ បំពេញបន្ថែមឱ្យស្តង់ដា IPSAS÷ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ÷ ការដាក់បង្ហាញ និងស្តង់ដា IPSAS÷ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ÷ ការទទួលស្គាល់ និងការវាស់វែង។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាសម្រាប់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ លើកលែងតែទិដ្ឋភាពជាក់លាក់មួយចំនួនសម្រាប់ស្ថាប័នដែលស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃស្តង់ដា IPSAS÷ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែក, ស្តង់ដា IPSAS÷ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម និងស្តង់ដា IPSAS 6÷ ការវិនិយោគនៅក្នុងញាតិសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនរួមទុន ក៏ដូចជាស្តង់ដា IPSAS 9÷ អត្ថប្រយោជន៍សង្គម និងកាតព្វកិច្ចជាក់លាក់ដែលកើតឡើងពីកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង។
៣១.	**ទ្រព្យសកម្មអរូបិយ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មអរូបិយ ដែលមិនត្រូវបានបង្ហាញជាពិសេសនៅក្នុងស្តង់ដាផ្សេងទៀត។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាក់លាក់ត្រូវបំពេញឱ្យបាន។ ស្តង់ដា ក៏បានកំណត់របៀបវាស់វែងតម្លៃទីផ្សារនៃទ្រព្យសកម្មអរូបិយ និងតម្រូវឱ្យមានការលាតត្រដាងជាក់លាក់អំពីទ្រព្យសកម្មអរូបិយ។ ទ្រព្យសកម្មអរូបិយមួយ គឺជាទ្រព្យសកម្មមិនមែនរូបិយវត្ថុដែលអាចកំណត់បានមួយ ដែលគ្មានរូបរាង។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ទ្រព្យសកម្មអរូបិយ (ដូចជា

	កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ប៉ាតង់ កម្មវិធី ទ្រព្យសកម្មបេតិកភណ្ឌអរូបិយ និងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ជាដើម)។
៣២.	**កិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានសេវា** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ប្រព្រឹត្តិកម្មគណនេយ្យសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានសេវាដែលធ្វើឡើងដោយអនុប្បទាយី ដែលជាស្ថាប័នសាធារណៈមួយ។ កិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានសេវា សំដៅដល់កិច្ចព្រមព្រៀងដែលត្រូវប្រតិបត្តិតាម រវាងអនុប្បទាយី និងប្រតិបត្តិករមួយ នៅពេលដែលប្រតិបត្តិករប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មរបស់អនុប្បទាយីក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈជំនួសឱ្យអនុប្បទាយី ក្នុងរយៈពេលកំណត់ជាក់លាក់មួយ ហើយប្រតិបត្តិករត្រូវបានផ្តល់សំណងសម្រាប់សេវារបស់ខ្លួននៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ (ឧទាហរណ៍ ភាពជាដៃគូ រវាងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន ឬ ផ្លូវបង់ប្រាក់ ជាដើម)។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានសេវា។
៣៣.	**ការអនុវត្តមូលដ្ឋានបង្គរជាលើកដំបូង** *គោលបំណង÷* ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំដល់អ្នកអនុវត្តជាលើកដំបូង ដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយអនុវត្តតាមស្តង់ដា Accrual Basis IPSAS ដើម្បីដាក់បង្ហាញព័ត៌មានដែលមានគុណភាពខ្ពស់ ដែល÷ ក) ផ្តល់ការរាយការណ៍ប្រកបដោយតម្លាភាពអំពីការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់ស្តង់ដា Accrual Basis IPSAS របស់អ្នកអនុវត្តជាលើកដំបូង ខ) ផ្តល់ចំណុចចាប់ផ្តើមដ៏សមស្របមួយ សម្រាប់ការអនុវត្តគណនេយ្យ ដោយអនុលោមតាមស្តង់ដា Accrual Basis IPSAS ដោយមិនគិតពីមូលដ្ឋានគណនេយ្យដែលអ្នកអនុវត្តជាលើកដំបូងបានប្រើប្រាស់ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត និង គ) នៅពេលដែលអត្ថប្រយោជន៍ត្រូវបានរំពឹងថានឹងលើសថ្លៃដើម។

	វិសាលភាព៖ ស្ថាប័នមួយត្រូវអនុវត្តស្តង់ដា IPSAS នេះ នៅពេលដែលស្ថាប័នរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន នៅពេលអនុវត្ត និងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់មូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ។
៣៤.	**របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែក** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់ការអនុវត្តគណនេយ្យ និងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការលាតត្រដាងសម្រាប់ការវិនិយោគនៅក្នុងស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រង, ក្រុមហ៊ុនរួមទុន និងញាតិសម្ព័ន្ធ នៅពេលដែលស្ថាប័នមួយរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន។ *វិសាលភាព:* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ការវិនិយោគនៅក្នុងស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រង, ក្រុមហ៊ុនរួមទុន និងញាតិសម្ព័ន្ធ នៅពេលដែលស្ថាប័នជ្រើសរើស ឬ ត្រូវបានតម្រូវដោយបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែក។
៣៥.	**របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម** *គោលបំណង៖* ដើម្បីបង្កើតគោលការណ៍សម្រាប់ការរៀបចំនិងការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម នៅពេលដែលស្ថាប័ន គ្រប់គ្រងស្ថាប័នផ្សេងទៀតមួយ ឬ ច្រើន។ ដើម្បីសម្រេចបានគោលបំណងនេះ ស្តង់ដា៖ ក) តម្រូវឱ្យស្ថាប័នគ្រប់គ្រង ដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម ដែលរួមបញ្ចូលនូវស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រង ខ) កំណត់និយមន័យអំពីគោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រង និងបង្កើតការគ្រប់គ្រង ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរួមបញ្ចូល គ) កំណត់របៀបអនុវត្តគោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រង ដើម្បីកំណត់នៅពេលមានការគ្រប់គ្រងកើតឡើង និងជាលទ្ធផល ថាតើការរួមបញ្ចូលមានភាពចាំបាច់ដែរឬទេ ឃ) កំណត់លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការអនុវត្តគណនេយ្យ សម្រាប់ការរួមបញ្ចូលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួម និង

	ង) កំណត់និយមន័យអំពីស្ថាប័នវិនិយោគមួយ និងកំណត់ករណីលើកលែងចំពោះការរួមបញ្ចូលស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រងជាក់លាក់របស់ស្ថាប័នវិនិយោគ។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការរៀបចំ និងការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមសម្រាប់ស្ថាប័នសេដ្ឋកិច្ច។
៣៦.	**ការវិនិយោគនៅក្នុងញាតិសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនរួមទុន** *គោលបំណង៖* ដើម្បីកំណត់វិធានគណនេយ្យ សម្រាប់ការអនុវត្តគណនេយ្យលើការវិនិយោគនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនញាតិសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនរួមទុន និងដើម្បីកំណត់លក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រមូលធន នៅពេលអនុវត្តគណនេយ្យលើការវិនិយោគទាំងនោះ។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំនិងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ការវិនិយោគនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនញាតិសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនរួមទុន។ ស្តង់ដានឹងត្រូវបានអនុវត្តដោយស្ថាប័នទាំងអស់ដែលជាវិនិយោគិន ដែលមានឥទ្ធិពល ឬ ការគ្រប់គ្រងរួមទៅលើអង្គភាពរងការវិនិយោគ នៅពេលការវិនិយោគនាំទៅរកការកាន់កាប់បរធនបាលកម្មសិទ្ធិដែលអាចកំណត់បាន។
៣៧.	**កិច្ចព្រមព្រៀងរួម** *គោលបំណង៖* ដើម្បីបង្កើតគោលការណ៍សម្រាប់ការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយស្ថាប័នដែលមានអត្ថប្រយោជន៍នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងរួម។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនេះ ស្តង់ដាកំណត់និយមន័យអំពីការគ្រប់គ្រងរួម និងតម្រូវឱ្យស្ថាប័នដែលជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរួមធ្វើការកំណត់ចរិតលក្ខណៈនៃកិច្ចព្រមព្រៀងឱ្យបានច្បាស់លាស់ តាមរយៈការវាយតម្លៃពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន និងដើម្បីទទួលខុសត្រូវចំពោះសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចទាំងនោះដោយអនុលោមតាមប្រភេទកិច្ចព្រមព្រៀងរួម។ *វិសាលភាព៖* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការកំណត់ប្រភេទកិច្ចព្រមព្រៀងរួម ដែលស្ថាប័នបានចូលរួម និងក្នុងការទទួលខុសត្រូវចំពោះសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរួមទាំងនោះ។

៣៨.	**ការលាតត្រដាងអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៅក្នុងស្ថាប័នផ្សេងទៀត** *គោលបំណង÷* ដើម្បីតម្រូវឱ្យស្ថាប័នមួយលាតត្រដាងព័ត៌មានដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អាចវាយតម្លៃពី÷ ក) ចរិតលក្ខណៈ និងហានិភ័យដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអត្ថប្រយោជន៍របស់ស្ថាប័នក្នុងស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រង, ស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រងដែលមិនរួមបញ្ចូល, កិច្ចព្រមព្រៀងរួម និងញាតិសម្ព័ន្ធ និងស្ថាប័នដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធដែលមិនត្រូវបានរួមបញ្ចូល និង ខ) ឥទ្ធិពលនៃអត្ថប្រយោជន៍ទាំងនោះមកលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ, លទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ និងលំហូរសាច់ប្រាក់របស់ស្ថាប័ន។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំនិងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការលាតត្រដាងព័ត៌មានអំពីអត្ថប្រយោជន៍របស់ខ្លួននៅក្នុងស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រង, ស្ថាប័នក្រោមការគ្រប់គ្រងដែលមិនរួមបញ្ចូល, កិច្ចព្រមព្រៀងរួម និងញាតិសម្ព័ន្ធ និងស្ថាប័នដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធដែលមិនត្រូវបានរួមបញ្ចូល លើកលែងតែនៅពេលដែលស្តង់ដា IPSAS ផ្សេងទៀតត្រូវបានអនុវត្ត។
៣៩.	**អត្ថប្រយោជន៍និយោជិត** *គោលបំណង÷* ដើម្បីកំណត់ការអនុវត្តគណនេយ្យ និងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការលាតត្រដាងសម្រាប់អត្ថប្រយោជន៍និយោជិត ដែលតម្រូវឱ្យស្ថាប័នមួយទទួលស្គាល់÷ ក) បំណុលមួយ នៅពេលដែលនិយោជិតបានផ្តល់សេវា ជាការដោះដូរនឹងអត្ថប្រយោជន៍និយោជិតដែលត្រូវទូទាត់នាពេលអនាគត និង ខ) ចំណាយមួយ នៅពេលដែលស្ថាប័នប្រើប្រាស់អត្ថប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច ឬសក្តានុពលសេវាដែលកើតឡើងពីសេវាដែលនិយោជិតបានផ្តល់ ជាការដោះដូរនឹងអត្ថប្រយោជន៍និយោជិត។ *វិសាលភាព÷* ស្តង់ដាត្រូវអនុវត្តដោយនិយោជកក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់អត្ថប្រយោជន៍និយោជិតទាំងអស់ លើកលែងតែប្រតិបត្តិការដែលផ្អែកលើសន្លឹកហ៊ុន។ វាមិនអនុវត្តចំពោះផែនការអត្ថប្រយោជន៍ចូលនិវត្តន៍របស់និយោជិតឡើយ។

៤០.	**ការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ ការបង្ហាញដ៏ស្មោះត្រង់ និងភាពដែលអាចប្រៀបធៀបគ្នាបាននៃព័ត៌មានដែលស្ថាប័នរាយការណ៍មួយផ្តល់នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន អំពីការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈនិងឥទ្ធិពលនៃការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈនោះ។ ស្តង់ដាកំណត់គោលការណ៍អំពីរបៀបដែល÷ ក) ស្ថាប័នរាយការណ៍មួយ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈ ជាការរួមបញ្ចូលគ្នា ឬ ការលក់ ខ) អង្គភាពរួមបញ្ចូលរួចមួយ ទទួលស្គាល់ និងវាស់វែងនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន នូវទ្រព្យសកម្មដែលទទួលបានដែលអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណបាន, បំណុលដែលបានសន្មត និងអត្ថប្រយោជន៍ដែលមិនទទួលបានពីការគ្រប់គ្រងក្នុងការរួមបញ្ចូលគ្នា គ) អង្គភាពរួមបញ្ចូលរួចមួយ ទទួលស្គាល់ និងវាស់វែងសមាសធាតុនៃទ្រព្យសកម្ម ឬ មូលធនសុទ្ធ និងការកែតម្រូវផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងការរួមបញ្ចូលគ្នា ឃ) អ្នកទិញមួយរូប ទទួលស្គាល់ និងវាស់វែងនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន នូវទ្រព្យសកម្មដែលទទួលបានដែលអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណបាន, បំណុលដែលបានសន្មត និងអត្ថប្រយោជន៍ដែលមិនទទួលបានពីការគ្រប់គ្រងក្នុងប្រតិបត្តិការដែលត្រូវបានទិញ ង) អ្នកទិញមួយរូប ទទួលស្គាល់ និងវាស់វែងមូលនិធិពាណិជ្ជកម្មដែលបានទិញ ឬ ការកើនឡើង ឬ ការខាតបង់ដែលកើតឡើងពីការទិញ និង ច) ស្ថាប័នរាយការណ៍មួយ កំណត់ថាតើព័ត៌មានអ្វីដែលត្រូវលាតត្រដាង ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់អាចវាយតម្លៃពីចរិតលក្ខណៈនិងឥទ្ធិពលផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនៃការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈមួយ។ ការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈមួយ គឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃរាល់ប្រតិបត្តិការដាច់ដោយឡែកឱ្យស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នសាធារណៈមួយ។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំនិងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដាក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់ការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈ

	នៅពេលដែលនិយមន័យនៃការរួមបញ្ចូលវិស័យសាធារណៈមួយ អនុវត្តចំពោះប្រតិបត្តិការ ឬព្រឹត្តិការណ៍។
៤១.	**ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ** *គោលបំណង÷* ដើម្បីបង្កើតគោលការណ៍សម្រាប់ការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអំពីទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និងបំណុលហិរញ្ញវត្ថុ ដែលនឹងដាក់បង្ហាញអំពីព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនិងមានសារៈសំខាន់ចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីវាយតម្លៃពីចំនួន ពេលវេលា និងភាពមិនច្បាស់លាស់នៃលំហូរសាច់ប្រាក់នាពេលអនាគតរបស់ស្ថាប័ន។ *វិសាលភាព÷* ស្តង់ដាត្រូវអនុវត្តចំពោះស្ថាប័នទាំងអស់និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ លើកលែងតែឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃស្តង់ដា IPSAS ផ្សេងទៀត (ឧទាហរណ៍ ស្តង់ដា IPSAS 13, 34, 35, 36 និង 39), សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលកើតឡើងពីកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង, កិច្ចសន្យាដែលនឹងមកដល់ រវាងអ្នកទិញ និងម្ចាស់ភាគហ៊ុនដែលជាអ្នកលក់ ជាដើម។
៤២.	**អត្ថប្រយោជន៍សង្គម** *គោលបំណង÷* ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពពាក់ព័ន្ធ ការតំណាងដ៏ស្មោះត្រង់ និងភាពដែលអាចប្រៀបធៀបគ្នាបាននៃព័ត៌មានដែលស្ថាប័នរាយការណ៍មួយផ្តល់ក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនអំពីអត្ថប្រយោជន៍សង្គម ដូចបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងស្តង់ដានេះ។ ព័ត៌មានគួរជួយឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងរបាយការណ៍ផ្សេងទៀត អាចវាយតម្លៃពី÷ (ក) ចរិតលក្ខណៈនៃអត្ថប្រយោជន៍សង្គមដែលផ្តល់ដោយស្ថាប័ន (ខ) លក្ខណៈសម្បត្តិសំខាន់ៗនៃដំណើរការយន្តការអត្ថប្រយោជន៍សង្គមទាំងនោះ និង (គ) ឥទ្ធិពលនៃអត្ថប្រយោជន៍សង្គមទាំងនោះ មកលើលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងលំហូរសាច់ប្រាក់របស់ស្ថាប័ន។ *វិសាលភាព÷* ស្ថាប័នមួយដែលរៀបចំ និងដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្គរ ត្រូវអនុវត្តស្តង់ដានេះក្នុងការអនុវត្តគណនេយ្យសម្រាប់អត្ថប្រយោជន៍សង្គម។ ស្តង់ដាមិនអនុវត្តចំពោះការផ្ទេរសាច់ប្រាក់ដែលត្រូវបានអនុវត្តគណនេយ្យតាមស្តង់ដាផ្សេងឡើយ (ឧទាហរណ៍ ស្តង់ដា IPSAS 9 ÷ អត្ថប្រយោជន៍និយោជិត) ឬ កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៖ ឯកសារយោងនានាដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយ

IPSAS – First Time Adoption of Accrual Basis IPSAS

Implementing Accrual Accounting in the Public Sector – IMF Technical Notes and Manuals, Joe Cavanagh, Suzanne Flynn and Delphine Moretti, 2016

Chart of Accounts: A Critical Element of the PFM Framework – IMF Technical Notes and Manuals, Julie Cooper and Sailendra Pattanayak, 2011

International Public Sector Accounting Standards Board Due Process and Working Procedures – IPSASB & IFAC, June 2016

Case Study – Adoption of IPSAS in the Philippines: IFAC May 2019

Transition to the Accrual Basis of Accounting: Guidance for Public Sector Entities – IPSASB & IFAC 2011

Stepping Stones on the Transition from Cash to Accrual Accounting – CIPFA, 2011

IPSAS implementation: current status and challenges – ACCA Global, December 2017

Accrual Practices and Reform Experiences in OECD Countries – OECD Publishing, OECD/IFAC (2017)

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
							2022	2023	2024	2025	2026	2027
I. បទប្បញ្ញត្តិស្តង់ដា និងគោលនយោបាយ												
I.1. ស្តង់ដាគណនេយ្យ												
I.1.1	-អភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីព្រាងស្តង់ដាលេខ ៧០ (សមមូលនឹង ស្តង់ដា IFRS 15: ផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ), សេចក្តីព្រាងស្តង់ដាលេខ ៧១ (ផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ) និងសេចក្តីព្រាងស្តង់ដាលេខ ៧២ (ចំណាយប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ)	2021	2022	ACAR	GDNT	-បានអភិវឌ្ឍស្តង់ដាគណនេយ្យសាធារណៈកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីព្រាងស្តង់ដាលេខ ៧០ (សមមូលនឹងស្តង់ដា IFRS 15: ផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ), សេចក្តីព្រាងស្តង់ដាលេខ ៧១ (ផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ) និងសេចក្តីព្រាងស្តង់ដាលេខ ៧២ (ចំណាយប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ)	X					

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

ល.រ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
I.1.2	-ទទួលបានការអនុម័តលើស្តង់ដាគណនេយ្យពីក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ -ទទួលបានការអនុម័តដាក់ឱ្យប្រើស្តង់ដា ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	2022	2022	ACAR	GDNT	-បានទទួលការអនុម័តលើស្តង់ដាគណនេយ្យពីក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ -បានទទួលការអនុម័តដាក់ឱ្យប្រើស្តង់ដាដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	X					
I.2. ទម្រង់នៃការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ												
I.2.1	-អភិវឌ្ឍ និងទទួលបានការអនុម័តលើទម្រង់និងមាតិកាដែលបានកែសម្រួលនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអនុលោមតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	2022	2022	ACAR	GDNT	- បានទទួលការអនុម័តលើទម្រង់និងមាតិកាដែលបានកែសម្រួលនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អនុលោមតាមមូលដ្ឋានគណនេយ្យសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	X					
I.2.2	-ពិនិត្យនិងកែលម្អជាបណ្តើរៗនូវការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ នៅពេលមាតិកានិងវិសាលភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែធំជាងមុន	2021	2024	ACAR	GDNT	-បានទទួលមតិយោបល់និងកែលម្អលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលកាន់តែមានវិសាលភាពធំជាងមុន			X			

I.3.ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងស្តង់ដា

សេចក្ដីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្ដើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
I.3.1	-កំណត់ និងពង្រាងការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល និងស្តង់ដា IPSAS	2021	2022	ACAR	GDNT	-បានបញ្ចប់ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល និងស្តង់ដា IPSAS	X					
I.3.2	- រៀបចំប្រកាសដែលតម្រូវឱ្យមានការលាតត្រដាងកំណត់សម្គាល់ និងការទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល និងគណនីត្រូវសងពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ -ទទួលបានការអនុម័តលើប្រកាសពី ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ	2021	2022	ACAR	GDNT	-បានចេញប្រកាសដែលតម្រូវឱ្យមានការលាតត្រដាងកំណត់សម្គាល់ និងការទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល និងគណនីត្រូវសងពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ - ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ បានអនុម័តលើប្រកាស	X					
I.3.3	-ពិនិត្យ និងកែលម្អបទប្បញ្ញត្តិ និងរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិបន្ថែមជាបណ្តើរៗ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការកើនឡើងនូវមាតិកា និងវិសាលភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	2024	2027	ACAR	GDNT	-បានបញ្ចប់ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់, បទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់ និងបានរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិបន្ថែមជាបណ្តើរៗដើម្បីគាំទ្រដល់ការកើនឡើងនូវមាតិកា និងវិសាលភាពនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ			X	X	X	X

I.4. ការធ្វើសវនកម្ម និងការពិនិត្យ

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				ដំណាក់កាលទី១-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
							2022	2023	2024	2025	2026	2027
	-ស្នើសុំមតិយោបល់ពីអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិលើសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយគណនេយ្យ, ទម្រង់ និងមាតិកាដែលបានកែសម្រួលនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	2022	2022	ACAR	GDNT,NAA	-បានទទួលមតិយោបល់ពីអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិលើសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយគណនេយ្យ, ទម្រង់ និងមាតិកាដែលបានកែសម្រួលនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	X					

II. ការអនុវត្តស្តង់ដា និងគោលនយោបាយ

II.1. គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ

II.1.1	-គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ	2021	2022	GDNT	ACAR	-បានរៀបចំគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ	X					
II.1.2	-ទទួលបានសេចក្តីព្រាងស្តង់ដា, គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យដែលបានផ្តល់អនុសាសន៍ដោយនិយ័តករ ឬ ជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា	2021	2022	GDNT	ACAR, TA (IMF)	-បានទទួលសេចក្តីព្រាងស្តង់ដា, គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យដែលបានផ្តល់អនុសាសន៍ដោយនិយ័តករ ឬ ជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា	X					

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.1.3	-ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រចាំអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ពិនិត្យ និងប្រៀបធៀបបន្ទាត់គោលស្តង់ដា ជាមួយនឹងការអនុវត្តបច្ចុប្បន្ន ហើយធ្វើការកែសម្រួល។	2021	2022	GDNT	ACAR, TA (IMF)	-បានកែសម្រួលបន្ទាត់គោលស្តង់ដា និងកែតម្រូវស្របតាមការអនុវត្តបច្ចុប្បន្ន។	X					
II.1.4	-ចេញផ្សាយសេចក្តីព្រាងបឋមគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ ហើយរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	2022	2022	GDNT	ACAR, TA (IMF)	-បានចេញផ្សាយសេចក្តីព្រាងបឋមគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ ហើយរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ	X					
II.1.5	-ពិនិត្យ និងកែលម្អស្តង់ដាគណនេយ្យ, គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ	2024	2027	GDNT	ACAR, TA (IMF)	-បានបញ្ចប់ការពិនិត្យ, ការកែលម្អ និងការកែសម្រួលស្តង់ដាគណនេយ្យ, គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ			X	X	X	X

II.2. ប្លង់គណនេយ្យ

	-បន្តពិនិត្យ កំណត់ ក៏ដូចជាដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានាពាក់ព័ន្ធនឹងប្លង់គណនេយ្យ ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍	2022	2027	GDNT	ACAR	-បានបញ្ចប់ការពិនិត្យ និងកែសម្រួលលើប្លង់គណនេយ្យបច្ចុប្បន្ន ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍	X	X	X	X	X	X

II.3. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្ត និងថវិកា

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.3.1	-កែសម្រួលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល	2021	2022	GDNT	ACAR, GDSPNR, GDT, GDCE	-បានចេញផ្សាយប្រកាសស្តីពីការទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល	X					
II.3.2	-កែសម្រួលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់គណនីត្រូវសង	2021	2023	GDNT	ACAR, GDB, GDSNAF	-បានចេញផ្សាយប្រកាសស្តីពីការទទួលស្គាល់គណនីត្រូវសង		X				
II.4. គណនីត្រូវសង												
II.4.1	-បញ្ជាក់ពីគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ	2021	2022	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	- បានចេញផ្សាយសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យសម្រាប់គណនីត្រូវសង	X					
II.4.2	-បញ្ចប់ការងាររៀបចំ រួមបញ្ចូលទាំងការស្ទង់មតិចាំបាច់នានាដើម្បីកំណត់ពីឥណទាយក និងសមតុល្យដែលបានជំពាក់	2021	2022	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	- បានបញ្ចប់ការរៀបចំតារាងឥណទាយករបស់រដ្ឋាភិបាល និងសមតុល្យដែលបានជំពាក់	X					
II.4.3	-ពិនិត្យភាពពេញលេញ និងគុណភាពទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	2021	2022	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	- បានបញ្ចប់របាយការណ៍ជាមួយនឹងគុណភាពទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	X					
II.4.4	-កំណត់ និងគណនាចំនួនសមតុល្យ គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤	2023	2024	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	- បានបញ្ចេញសមតុល្យគណនីត្រូវសង គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤			X			

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
							2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.4.5	-ទទួលស្គាល់ គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤ នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៤	2023	2024	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	-បានទទួលស្គាល់ គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤ នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៤			X			
II.4.6	-បញ្ចូលសមតុល្យដើមគ្រានៅក្នុង ERP	2023	2024	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	-បានបើកសមតុល្យគណនីត្រូវសងនៅក្នុង ERP			X			
II.4.7	ទទួលស្គាល់គណនីត្រូវសងនៅក្នុង ERP	2023	2024	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	-បានចាប់ផ្តើមបញ្ចូលទិន្នន័យគណនីត្រូវសងនៅក្នុង ERP			X			
II.4.8	-កែលម្អ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវទិន្នន័យ និងការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគត	2023	2024	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	-បានកែលម្អ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវទិន្នន័យរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគត			X			
II.4.9	-រៀបចំទម្រង់សម្រាប់កំណត់សម្គាល់	2023	2024	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	-បានដាក់ចេញទម្រង់សម្រាប់កំណត់សម្គាល់			X			
II.4.10	-កែលម្អ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវទិន្នន័យ និងការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគត	2025	2027	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	- បានកែលម្អ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវទិន្នន័យ និងការដាក់បង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគត				X	X	X
II.4.11	-បន្តរាយការណ៍គណនីបំណុលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	2025	2027	GDNT	ACAR, ITD/FMWG	- បានបន្តរាយការណ៍គណនីបំណុលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ				X	X	X

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.5. គណនីត្រូវទទួល (ផលរបរពីប្រតិបត្តិការដោះដូរ)												
II.5.1	-បញ្ជាក់គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានបញ្ចប់ការរៀបចំតារាងគោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ	X					
II.5.2	-កំណត់ប្រភេទគណនីត្រូវទទួលទាំងអស់ (ឧទាហរណ៍ ប្រាក់ចំណូលពីការជួល, សួយសារ, លិខិតឆ្លងដែន, វីសារ, កម្រៃពីកាស៊ីណូ, កម្រៃពីចំណត)	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានបញ្ចប់ការរៀបចំតារាងនៃប្រភេទគណនីត្រូវទទួលទាំងអស់ (ឧទាហរណ៍ ប្រាក់ចំណូលពីការជួល, សួយសារ, លិខិតឆ្លងដែន, វីសារ, កម្រៃពីកាស៊ីណូ, កម្រៃពីចំណត)	X					
II.5.3	-ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គភាពប្រមូលចំណូល	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE,	- បានទទួលមតិយោបល់ពីអង្គភាពប្រមូលចំណូល	X					
II.5.4	-ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដែលគ្រប់គ្រងលើការប្រមូលកម្រៃសម្រាប់ភ្នាក់ងារប្រមូលចំណូលផ្សេងទៀត	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានទទួលមតិយោបល់ពីអគ្គនាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋនិងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដែលគ្រប់គ្រងលើការប្រមូលកម្រៃសម្រាប់ភ្នាក់ងារប្រមូលចំណូលផ្សេងទៀត	X					

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

ល.រ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.5.5	-ពិនិត្យភាពពេញលេញ និងគុណភាពទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានបញ្ចប់ការរៀបចំតារាងជាមួយនឹងគុណភាពទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	X					
II.5.6	-គណនាគណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានគណនាគណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣		X				
II.5.7	-បញ្ចូលសមតុល្យដើមគ្រានៅក្នុង ERP គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានបញ្ចូលសមតុល្យដើមគ្រានៅក្នុង ERP គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣		X				
II.5.8	-ទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣		X				
II.5.9	-រៀបចំទម្រង់សម្រាប់កំណត់សម្គាល់	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានរៀបចំទម្រង់សម្រាប់កំណត់សម្គាល់		X				
II.5.10	-កែលម្អទិន្នន័យនៃគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ (នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៤ ដែលចាំបាច់សម្រាប់តួលេខប្រៀបធៀបនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៥)	2023	2024	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានកែលម្អទិន្នន័យនៃគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ (នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៤ ដែលចាំបាច់សម្រាប់តួលេខប្រៀបធៀបនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៥)			X			

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.5.11	-កែលម្អទិន្នន័យនៃគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ	2025	2027	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានកែលម្អទិន្នន័យនៃគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ				X	X	X
II.5.12	-បន្តរាយការណ៍គណនីត្រូវទទួលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	2025	2027	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានបន្តរាយការណ៍គណនីត្រូវទទួលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ				X	X	X
II.6. គណនីត្រូវទទួល (ផលរបរពីប្រតិបត្តិការមិនមែនដោះដូរ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធ)												
II.6.1	-ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គភាពប្រមូលចំណូល ដូចជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងគ្រប់គ្រងបំណុល	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គភាពប្រមូលចំណូល ដូចជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ, អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា, អគ្គនាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងគ្រប់គ្រងបំណុល	X					
II.6.2	-កំណត់គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ រួមបញ្ចូលទាំងព្រឹត្តិការណ៍ជាប់ពន្ធ (IPSAS 23)	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានកំណត់គោលនយោបាយគណនេយ្យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ រួមបញ្ចូលទាំងព្រឹត្តិការណ៍ជាប់ពន្ធ (IPSAS 23)	X					

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

ល.រ	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២-មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.6.3	-កំណត់ប្រភេទគណនីត្រូវទទួលទាំងអស់ រួមបញ្ចូលទាំង ពន្ធក្នុងស្រុក, អាករលើតម្លៃបន្ថែម, ពន្ធគយ (customs), អាករពិសេស (excise), ការទូទាត់មុននៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ,ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (corporate tax)	2022	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានកំណត់ប្រភេទគណនីត្រូវទទួលទាំងអស់ រួមបញ្ចូលទាំង ពន្ធក្នុងស្រុក, អាករលើតម្លៃបន្ថែម, ពន្ធគយ (customs), អាករពិសេស (excise), ការទូទាត់មុននៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ,ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ (corporate tax)	X					
II.6.4	-ពិនិត្យភាពពេញលេញ និងគុណភាពទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	2022	2022	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានពិនិត្យភាពពេញលេញ និងគុណភាពទិន្នន័យដែលមានស្រាប់	X					
II.6.5	-គណនាចំនួនគណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២៣	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានគណនាចំនួនគណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣		X				
II.6.6	-បញ្ចូលសមតុល្យដើមគ្រានៅក្នុង ERP គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានបញ្ចូលសមតុល្យដើមគ្រានៅក្នុង ERP គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣		X				
II.6.7	-ទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២៣	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	-បានទទួលស្គាល់គណនីត្រូវទទួល គិតត្រឹមថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣		X				

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

ល.រ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
							2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.6.8	- កែលម្អទិន្នន័យគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ (នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៤ ដែលចាំបាច់សម្រាប់តួលេខប្រៀបធៀបនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៥)	2024	2024	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានកែលម្អទិន្នន័យគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ (នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៤ ដែលចាំបាច់សម្រាប់តួលេខប្រៀបធៀបនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៥)			X			
II.6.9	-កែលម្អទិន្នន័យគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ	2025	2027	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានកែលម្អទិន្នន័យគណនីត្រូវទទួល និងការដាក់បង្ហាញ				X	X	X
II.6.10	-បន្តរាយការណ៍គណនីត្រូវទទួលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	2025	2027	GDNT	ITD/FMWG, GDSPNR, GDT, GDCE, ACAR	- បានបន្តរាយការណ៍គណនីត្រូវទទួលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ				X	X	X
II.7. ការអនុលោមតាមមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់												
II.7.1	-រួមបញ្ចូលគណនីធនាគារដែលគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងគណនីធនាគារដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងនានាផងដែរ	2021	2022	GDNT	GDNT	- បានរួមបញ្ចូលសាច់ប្រាក់ទាំងអស់របស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងសាច់ប្រាក់ដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងនានាផងដែរ	X					

សេចក្ដីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្ដើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.7.2	-ពុំរាយការណ៍ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបានផ្ទេរទៅកាន់គណនីធនាគារដាច់ដោយឡែកដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងនានា (បុរេប្រទាន) ជាចំណាយឡើយ ប្រសិនបើចំនួនទឹកប្រាក់ទាំងនេះ នៅតែមាននៅក្នុងគណនីធនាគារដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងនានា	2021	2022	GDNT	GDNT	- សាច់ប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីធនាគារដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងនានា នឹងត្រូវកត់ត្រាជាសាច់ប្រាក់។	X					
II.8. ការធ្វើសវនកម្ម និងការពិនិត្យ												
II.8.1	-រៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការពិនិត្យ និងការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	2022	2022	GDNT	ACAR, NAA	-បានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ	X					
II.8.2	- រៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសវនករផ្ទៃក្នុង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	2022	2022	GDNT	ACAR, NAA	-បានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសវនករផ្ទៃក្នុង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	X					
II.8.3	-ដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីពិនិត្យ	2024	2024	GDNT	NAA	-បានដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីពិនិត្យ			X			

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.8.4	-ពិនិត្យមតិយោបល់ដែលទទួលបានពីសវនករនិងអនុវត្តការកែលម្អចាំបាច់	2025	2027	GDNT	NAA	- បានពិនិត្យមតិយោបល់ដែលទទួលបានពីសវនករនិងអនុវត្តការកែលម្អចាំបាច់				X	X	X
II.8.5	-ដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឱ្យរងសវនកម្ម	2025	2027	GDNT	NAA	-បានដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឱ្យរងសវនកម្ម				X	X	X
II.9. ERP ដំណើរការតាមគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល												
II.9.1	-នាយកដ្ឋានព័ត៌មានវិទ្យា ត្រូវផ្តល់មុខងារដើម្បីដំណើរការមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	2021	2022	ITD/FMWG	GDNT, ACAR	-នាយកដ្ឋានព័ត៌មានវិទ្យាបានផ្តល់មុខងារដំណើរការមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	X					
II.9.2	-ធ្វើតេស្តសាកល្បង និងទទួលយកដោយផ្លូវការ (ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តដែលបានចងក្រងជាឯកសារ)	2021	2022	GDNT	ITD/FMWG, ACAR	- បានធ្វើតេស្តសាកល្បងនិងទទួលយកដោយផ្លូវការ (ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តដែលបានចងក្រងជាឯកសារ)	X					
II.9.3	-ចាប់ផ្តើមដាក់ឱ្យដំណើរការ ERP តាមមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	2023	2023	ITD/FMWG	GDNT, ACAR	- ដាក់ឱ្យដំណើរការ ERP តាមមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		X				
II.9.4	-ពិនិត្យសមតុល្យបណ្តោះអាសន្ននិងរបាយការណ៍ដែលបង្កើតចេញពី ERP ជាទៀងទាត់ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, ACAR	- បានពិនិត្យសមតុល្យបណ្តោះអាសន្ននិងរបាយការណ៍ដែលបង្កើតចេញពី ERP ជាទៀងទាត់ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា		X				

សេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្ពោះទៅគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល (១២ មេសា ២០២១)

លរ.	គោលបំណង/ សកម្មភាព	ពេលវេលា		ស្ថាប័នដឹកនាំ	ស្ថាប័នគាំទ្រ	សូចនាករ	សូចនាករគន្លឹះ					
							ដំណាក់កាលទី១- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់			ដំណាក់កាលទី២- មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល		
		ចាប់ផ្តើម	បញ្ចប់				2022	2023	2024	2025	2026	2027
II.9.5	-បង្កើតរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគ្រាចេញពី ERP ព្រមទាំងពិនិត្យ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា	2023	2023	GDNT	ITD/FMWG, ACAR	- បានបង្កើតរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគ្រាចេញពី ERP ព្រមទាំងពិនិត្យ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា		X				
II.9.6	-ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យពី ERP ដើម្បីបង្កើតរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល	2024	2027	GDNT	ITD/FMWG, ACAR	- ប្រព័ន្ធ FMIS អាចបង្កើតរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់កែសម្រួល			X	X	X	X
II.10. ការបណ្តុះបណ្តាល												
II.10.1	-រៀបចំផែនការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ	2022	2023	EFI	GDNT, ACAR, IMF	- បានរៀបចំផែនការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ		X				
II.10.2	-បន្តវាយតម្លៃពីតម្រូវការសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល	2024	2027	EFI	GDNT, ACAR, IMF	- បានបន្តវាយតម្លៃពីតម្រូវការសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល			X	X	X	X